

Luova prosessi – seinäteoksen suunnittelu Kuopion Opiskelija-asunnot Oy:lle

Johanna Rieppo

Opinnäytetyö

Koulutusala Kulttuuriala	
Koulutusohjelma Muotoilun koulutusohjelma	
Työn tekijä(t) Johanna Rieppo	
Työn nimi Luova prosessi – seinäteoksen suunnittelu Kuopion Opiskelija-asunnot Oy:lle	
Päiväys	Sivumäärä/Liitteet 65 + 51
Ohjaaja(t) Marjaleena Piippo	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t) Kuopion Opiskelija-asunnot Oy	
<p>Tiivistelmä</p> <p>Opinnäytetyön aiheena on seinäteoskokonaisuuden suunnittelu toimeksiantajana toimivan Kuopion opiskelija-asunnot Oy:n asiakaspalvelun toimipisteen tiloihin. Tekijä tarkastelee suunnittelutyötä luovan prosessin näkökulmasta ja pohtii osaamistaan luovan työn ammattilaisena. Prosessia kuvaillaan sanallisesti ja prosessin aikana syntyneitä kuvamateriaalia käyttäen. Subjektivistista kokemusta verrataan luovan prosessin teoriaan. Prosessiin syventymisen tarkoitus on ammatillinen kasvu.</p> <p>Opinnäytetyöprosessin alkuvaiheessa on koottu työnäyteportfolio yhteistyökumppanin etsintää varten. Portfolion tarkoitus on herättää yhteistyökumppanin mielenkiinto ja antaa hyvä vaikutelma tekijästä muotoilijana ja kuvataiteilijana.</p> <p>Luovan prosessin tuloksena syntyvä produkti on Pilvilinnat-seinäteoksen toteutussuunnitelma. Teoksessa yhdistetään keraamisia kappaleita seinämaalaukseen. Tekijä jatkaa projektia valmistumisensa jälkeen toimeksiantajan kanssa. Projektin tavoitteena on toteuttaa Pilvilinnat-teos opinnäytetyönä tehdyn suunnitelman pohjalta.</p>	
Avainsanat: keramiikka, keramiikkataide, luova prosessi, seinämaalaukset, sisustustaide, portfolio	

Field of Study Culture			
Degree Programme Degree Programme in Design			
Author(s) Johanna Rieppo			
Title of Thesis Creative Process – designing a wall piece for Kuopion Opiskelija-asunnot Oy			
Date		Pages/Appendices	65 + 51
Supervisor(s) Marjaleena Piippo			
Client Organisation /Partners Kuopion Opiskelija-asunnot Oy			
<p>Abstract</p> <p>The object of the final project with thesis is to design an ensemble of wall art pieces for a client organisation, Kuopion Opiskelija-asunnot Oy. Client organisation offers a place for the work of art in their agency of customer services. In the report of the final project with thesis the design work is observed as a creative process. Author's experience of the creative process is presented in written and visual form. The subjective experience is set against the theory of creative process. The author reviews her ability to work as a professional designer and artist.</p> <p>The author's portfolio is also presented in the report of the final project with thesis. The portfolio is put together in early stage of the process. The function of the portfolio is to rouse client organisation's interest in the first reference and to create a good impression of the author as designer and artist.</p> <p>The product of the creative process is a detailed design of an ensemble of wall art pieces. The work of art is called Pilvilinnat (Cloud Castles). The work composes of ceramic, relief-like parts and wall paintings. The author continues to work with this project after her graduation. The aim of the project is to carry out the plan and execute the work.</p>			
<p>Keywords ceramics, creative process, designing, portfolio, wall painting, wall piece</p>			

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	8
2	TYÖN TAUSTAA.....	9
3	AVAINKÄSITTEET	12
4	TOIMEKSIANTAJA	13
4.1	Yhteydenotto toimeksiantajaehdokkaisiin.....	14
4.2	Kuopion Opiskelija-asunnot Oy.....	16
5	TOIMEKSIANTO	17
6	LUOVA PROSESSI: KAAOKSESTA JÄRJESTYKSEEN.....	21
6.1	Ideaviidakossa – keräämisvaihe	22
6.2	Suunnistusta - ideoiden valikointi	32
6.3	Luonnostelu ja jalostaminen	45
7	PILVILINNAT.....	47
7.1	Toimeksiantajan palaute ja suunnitelman viimeistely.....	49
7.2	Teoksen toteutus	53
8	POHDINTA.....	55
9	KUVALUETTELO	58
10	AINEISTOT	64
11	LÄHTEET	65

LIITTEET

Liite 1 Portfolio

Liite 2 Tuhat hetkeä –teossuunnitelman esittely

Liite 3 Välivaiheen tyyliesittely

Liite 4 Pilvilinnat –teossuunnitelman esittely

Liite 5 Tarjous Kuopakselle

1 JOHDANTO

Opinnäytetyölläni on kaksi tavoitetta. Ensimmäinen tavoite on päästä toteuttamaan opinnäytetyönä projekti, jollaisen voisin kuvitella kohtaavani työelämässä valmistumiseni jälkeen. Haluan opinnäytetyön kehittävän ammatillisia valmiuksiani. Erityisesti minua kiinnostaa oman osaamisen markkinointi asiakkaille, yhteistyötaitojen opettelu ja työuran alkuun saaminen.

Millainen projekti sitten on sellainen, joka valmentaa minua valitsemini työelämän haasteisiin? Saadakseni tähän kysymyksen vastauksen minun on kartoitettava osaamistani ja toiveitani. On myös pohdittava, mitä annettavaa minulla on työnantajalle tai asiakkaalle. Visiossani työnkuvaani kuuluu keramiikka, taide, itsenäinen työskentely ja projektiluontoiset tehtävät. Voisin toimia asiantuntijatehtävissä tai valmistaa tilauksesta piensarjakeramiikkaa ja taide-esineitä. Tästä kuvauksesta johtuva ammattinimike voisi olla freelancer-keramiikkataiteilija.

Opinnäytetyöni toinen tavoite on luovaan prosessiin perehtyminen, erityisesti subjektiivisena kokemuksena. Kiinnostuin luovasta prosessista muotoilun opintojeni kolmantena vuonna luova tuotanto ja yrittäjyys -opintojaksossa. Silloin sain tietoa luovan prosessin teoriasta ja ideointitekniikoista. Opintojaksosta jäi

myös halu oppia aiheesta lisää, varsinkin oman luovan työskentelyn havainnointi kiinnostaa.

Haluan siis saavuttaa opinnäytetyössäni nämä kaksi tavoitetta: työelämähakuisen projektin toteuttaminen freelancer-keramiikkataiteilijana ja luovaan prosessiin perehtyminen. Tavoitteet yhdistyvät luontevalla tavalla tehtävässä, jonka päämääränä on uniikin teoksen suunnittelu ja valmistus ulkopuoliselle toimeksiantajalle. Painotan opinnäytetyössä teoksen suunnittelua, jota tarkkailen luovan prosessin näkökulmasta. Dokumentoin suunnitteluvaiheet huolellisesti kirjoittamalla, piirtämällä ja valokuvaamalla. Tukena luovan prosessin havainnoinnissa käytän teoria-aineistoa. Tärkeimpänä oppaana toimii Lauri Järvilehdon Luovan työn opas 1.0 (2009). Teos on minulle jo ennestään tuttu ja mielestäni siinä kuvaillaan luovan prosessin olemusta selkeästi. Siksi se toimii pääasiallisena lähteenä hyvin.

Toimeksiantajana opinnäytetyössäni toimi Kuopion Opiskelija-asunnot Oy eli Kuopas. Kuopas rakennuttaa ja ylläpitää opiskelija-asuntoja Kuopiossa (Kuopion Opiskelija-asunnot Oy 2012). Toimeksiantona on seinäteoksen suunnittelu Kuopaksen asiakaspalvelun toimipisteen portaikkoon Kuopion keskustassa. Teoksen tarkoitus on tuoda väriä sekä pirteää ja nuorekasta ilmettä tilaan. Opinnäytetyön aikana teen suunnitelman teosta varten. Teoksen toteutus tapahtuu opinnäytetyön jälkeen.

2 TYÖN TAUSTAA

Oman ammatti-identiteetin pohdinta on osa opinnäytetyöaiheen valintaa. Olen valmistumassa pian muotoilijaksi. Pääaineeni opiskelun aikana on keramiikka. Opiskelu on ollut niin käytännönläheistä ja intensiivistä, että tunnen ammatti-identiteetiltäni olevani lähempänä keraamikkoa kuin muotoilijaa.

Olen myös pohtinut rooliani kuvataiteilijana. Keraamisten veistosten lisäksi myös piirrän ja maalaan (kuva 1). Aiemmin olen vähän kartellut taiteilijuutta, enkä ole pitänyt sitä täysin vakavasti otettavana ammattivaihtoehtona itselleni. Hakeuduin opiskelemaan muotoilua, koska halusin kokeilla tuote- ja käyttäjälähtöisempää työtä, jossa luovuudesta ja kuvallisen ilmaisun osaamisesta on hyötyä. Opiskelun edetessä olen kuitenkin saanut huomata, ettei seepra pääse radoistaan. Muotoilun opiskelun aikana olen kehittänyt ilmaisullisia taitojani ja haaveillut taidepläjäyksistä asiastojen suunnittelun sijaan. Ajattelen taiteellisen ilmaisun kautta voivani herättää ihmisiä ajattelemaan ja tuottaa elämyksiä. Näiden asioiden myötä voi vaikuttaa jopa asenteisiin ja elämänlaatuun. Muotoilijan koulutus tukee mielestäni ammatitaitoani myös kuvataiteilijana.

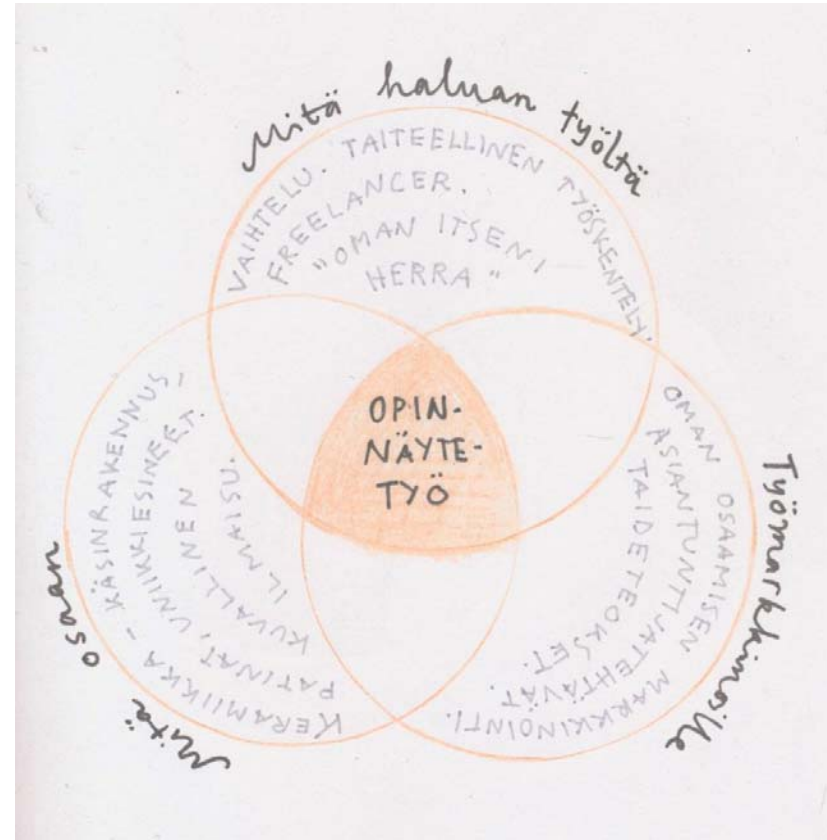
Kuva 1. Johanna in Wonderland (Omakuva).
2010. Akryylimaalaus.

Työmarkkinoilla valttikorttinani on olla rehellisesti se mitä olen – toisin sanoen näiden kaikkien ammattien risteytys. Todennäköisesti en työllisty minkään yksittäisen yrityksen palkkalistoille, vaan luon urani askel ja projekti kerrallaan freelancerina. Eri työtehtävien myötä ammattitaito kasvaa monipuolisesti ja vaihtelu pitää mielenkiintoa työntekoon yllä. Huonona puolena jatkuvissa muutoksissa on taloudellinen epävarmuus ja muutosten aiheuttama stressi. Tämänkaltainen työnkuva vaatii hyvää sopeutumis- ja paineensietokykyä.

Lähtökohtana opinnäytetyön aiheen hahmottelulle oli pohdinta siitä, mitä osaan parhaiten, millaista työtä haluan tehdä valmistumisen jälkeen ja millä avuilla hakeudun työmarkkinoille. Pohdintaa havainnollistaa viereinen kuva (kuva 2). Näiden kolmen osa-alueen leikkauskohtaan muodostuu opinnäytetyötä kuvaava alue.

Opinnäytetyöni idea on aukaista yksi väylä työelämään toimeksiannon kautta. Ulkopuolinen toimeksianto antaa haastetta ja hedelmällisen pohjan suunnittelutyölle. Toimeksiantajaa etsiessäni kiinnitin huomioni yrityksiin ja yhteisöihin yksityishenkilöiden sijaan. Julkinen teos jää työnäytteekseni toimeksiantajan tiloihin. Se toimii ikään kuin käyntikorttinani siellä, ja on myös vaikuttava lisä portfolioon tulevaa työnhakua varten. Aito työtilanne ja toimeksiantajalta saatu palaute suunnitteluprosessin eri vaiheissa

motivoivat jaksamaan työn loppuun. (Vilka & Asikainen 2003, 16-17)

Kuva 2. Opinnäytetyön tehtävänasettelua työelämähakuisesta näkökulmasta.

Luovaa prosessia ja suunnittelua haluan painottaa opinnäytetyössäni siksi, että aihe on niin kiehtova. Luovuus elämäntapana ja taitona kiinnostaa. Haluan tutkia sitä, miten ideat syntyvät ja kehittyvät konkreettisiksi teoksiksi ja keksinnöiksi. Opinnäytetyöni toimeksianto antaa mahdollisuuden perehtyä ainutkertaisen teoksen syntyprosessiin. Haluan painottaa kokemuksellista näkökulmaa teknisen toteutuksen kuvailun sijaan.

Opinnäytetyössäni kuvailen prosessin etenemistä toimeksiantajan etsimisestä valmiiseen toteutussuunnitelmaan asti. Suuri osa tekstistä käsittelee teoksen suunnittelua luovan prosessin näkökulmasta. Opinnäytetyöprosessi on ajalliselta kestoaltaan pitkä. Se alkoi loppuvuodesta 2011 opinnäytetyön aiheen muotoilulla ja portfolion laatimisella. Yhteistyötarjoukset lähetin valitsemilleni toimeksiantajaehdokkaille tammikuussa 2012. Seuraavassa kuussa syntyi toimeksiantosopimus Kuopion Opiskelijasunnnot Oy:n kanssa. Tällöin toimeksianto sai selkeämmät raamit. Niistä kerron tarkemmin luvussa 5 Toimeksianto.

Luvussa 6 käsittelen teoksen suunnittelua ja luovaa prosessia. Kerron siinä sanoin ja kuvin suunnittelutyön etenemisestä. Toimeksiantosopimuksen syntymisestä valmiiseen suunnitelmaan kului aikaa noin vuoden verran, helmikuusta 2012 helmikuuhun 2013. Viimeiset palautteet suunnitelmasta sain maaliskuussa 2013. Teosprojektin jatkosta kerron luvussa 7.2 Teoksen toteu-

tus. Pohdintaosiossa käsittelen opinnäytetyöprosessin aikana oppimiani asioita ja arvioin tavoitteitteni saavuttamista. Kerron siinä käsityksiäni opinnäytetyöni merkityksestä eri osapuolille.

3 AVAINKÄSITTEET

Tässä luvussa selitän joitakin tärkeimpiä käsitteitä, joita opinäytetyöni yhteydessä esiintyy. Esimerkiksi luovan prosessin käsitteestä on olemassa erilaisia tulkintoja. Mitä luova prosessi oikeastaan tarkoittaa? Vertailukohtana omaan subjektiiviseen kokemukseeni luovasta prosessista käytän Lauri Järvilehdon tekstiä Luovan työn opas 1.0 (2009). Oppaassa esitellään luova prosessi viisivaiheisena prosessina. Nämä vaiheet ovat kerääminen, valikointi, luonnostelu, jalostaminen ja viimeistely. Tekstissä muistutetaan, että luova prosessi ei kuitenkaan aina etene lineaarisesti ensimmäisenä mainitusta vaiheesta viimeiseen, vaan välillä voi palata vaiheissa takaisin päin. (Järvilehto 2009, 5-6.)

Järvilehdon oppaassa kuvaillaan luovan prosessin luonteen muuttumista sen edetessä. Luovan prosessin alkuvaiheessa toiminta on divergenttiä, ja prosessin edetessä siirrytään kohti konvergenttiä toimintaa. Divergentti tarkoittaa uutta synnyttävää, hajottavaa, innovatiivista toimintaa. Konvergentti taas tarkoittaa kokoavaa, viimeistelevää toimintaa, sitä että ”tiettyä yksilöityä toimintaa hiotaan yhä virtaviivaisemmaksi (Järvilehto 2009, 5).”

Opinnäytetyössäni esiintyy myös suunniteltavan teoksen muotoon liittyviä käsitteitä. Reliefi, eli koho- tai korkokuva tarkoittaa tasaiselle pinnalle tehtyä veistosta, jossa kolmiulotteiset kuvaesitykset ovat taustasta eli pohjasta koholla (Konttinen 2005, 369). Esimerkkinä reliefistä on alla oleva kuva (kuva 3). Seinämaalauksella tarkoitan opinäytetyöni yhteydessä suoraan seinäpinnalle maalattua teosta.

Kuva 3. Kevät. 2013. Keraaminen reliefi.

4 TOIMEKSIANTAJA

Opinnäytetyön tavoitteiden ja tehtävän muotoilun jälkeen oli aika ”astua esiin” eli ryhtyä etsimään sopivaa toimeksiantajaa. Kuten aiemmin kerroin, kiinnitin huomioni yrityksiin ja yhteisöihin yksityishenkilöiden sijaan. Toimeksiantajaksi sopivien yritysten valintaan vaikutti muun muassa paikkakunta ja oma oletukseni siitä, että yrityksellä voisi olla tarve teokselle.

Rajasin etsintäni kuopiolaisiin ja joensuulaisiin yrityksiin. Liikun molemmissa kaupungeissa muutenkin, joten ajattelin, että toimeksiantoon liittyvät tapaamiset järjestyisivät parhaiten jommassakummassa kaupungissa toimivan tahon kanssa. Näiden kaupunkien yrityksiä ja yhteisöjä tunsin myös valmiiksi, joten potentiaalisten asiakkaiden valikointi oli helpompaa kuin vierassa kaupungissa olisi ollut.

Kartoitin teoksen tarpeessa olevia tiloja ja tilat omistavia yrityksiä. Kaupungilla liikkuessani bongailin rakenteilla ja remontoitavana olevia rakennuksia. Ajattelin, että uudet tilat voisivat todennäköisimmin kaivata taidetta. Yritin myös kiinnittää huomiota julkisiin tiloihin, joissa liikuin. Tarkastelin, millaisia teoksia niissä oli ja millaisia potentiaalisia paikkoja uudelle teokselle huomasin.

Valitsin mahdollisten yhteistyökumppanien listalle oppilaitoksia, terveys- ja sosiaalipalveluja tarjoavia organisaatioita ja asumiseen liittyviä yrityksiä ja yhteisöjä. Ajattelin näiden olevan sellaisia tahoja, joilla on paljon toimitiloja ja näin ollen myös potentiaalinen tarve teokselle.

4.1 Yhteydenotto toimeksiantajaehdokkaisiin

Kokosin portfolioni opinnäytetyön yhteistyökumppanin etsimistä varten. Se on helposti päivitettävässä muodossa, joten siitä on varmasti hyötyä myös tulevaisuuden työhaussa. Portfolio on ensimmäinen asia, jonka perusteella tarjouksen vastaanottaja muodostaa ensivaikutelman minusta ammattilaisena. Haluan, että portfolio kertoo rehellisesti minusta kuvantekijänä ja muotoilijana. Portfoliossa esitellään töitä, jotka mielestäni edustavat omaa tyyliäni hyvin. Töiden tulee kuitenkin antaa osaamisestani mahdollisimman monipuolinen vaikutelma. Kuvanäyte portfoliossa on seuraavalla sivulla (kuva 4). Portfolio on kokonaisuudessaan tämän raportin liitteenä (liite 1).

Tarjouskirjeessä kerroin lyhyesti itsestäni ja opinnäytetyöhön liittyvistä suunnitelmistani. Kirjoitin, että aikeissani olisi toteuttaa asiakastyönä keraaminen teos ja opinnäytetyön tekeminen alkua keväällä 2012. Kerroin etsiväni yhteistyökumppania, jonka tiloihin teos suunniteltaisiin ja toteutettaisiin. Pyysin tutustumaan aiempiin töihini liitteenä olevan portfolion avulla.

Yhteistyötarjousta tehdessä piti olla olemassa karkea arvio teoksen kustannuksista. Kerroin tarjouksessa, että teos maksaisi vähintään tuhat euroa. Arvio on todella suuntaa-antava, mutta tarkempaa haarukkaa ei tietenkään voinut antaa, kun tulevasta

teoksesta ei vielä ollut mitään suunnitelmaa olemassa. Ainoastaan se oli selvää, että teos olisi pääasiassa keraaminen. Päämääränäni oli ehdottomasti se, että teos myös toteutetaan suunnittelun lisäksi. Suunnitteluvaihetta en ajatellut hinnoitella, sillä se kuuluisi opinnäytetyöhöni ja työskentely tulisi todennäköisesti olemaan hitaampaa sen vuoksi. Dokumentointi ja opiskelu kuluttaisivat työskentelyaikaa. Hinta-arvio oli teoksen myyntihinta, joka kattaa materiaalikulut ja teoksen valmistuksen. Keraamisten osien valmistukseen olin päättänyt varata kuukauden aikaa.

Tammikuussa 2012 lähetin yhteistyötarjouksia valikoimilleni toimeksiantajaehdokkaille sähköpostitse. Toimeksiantajaehdokkaat olivat Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä, Savonia-Ammattikorkeakoulu ja Kuopion Opiskelija-asunnot Oy. Sain vastauksen kaikilta ehdokkailta. Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän ja Savonia-AMK:n vastaukset olivat hyvin samankaltaisia: ne osoittivat lievää kiinnostusta, mutta suurempaa intoa lähteä mukaan projektiin ei ollut. Molemmat vastaajat ilmoittivat viestissään lähettävänsä tarjoukseni eteenpäin jollekulle muulle. Yhteydenotot jäivät näiden tahojen osalta siihen. Kuopion Opiskelija-asunnot Oy:n toimitusjohtaja Tuula Vartiainen kiinnostui tarjouksesta ja ehdotti tapaamista. Kuopaksesta tulikin toimeksiantaja opinnäytetyölleni. Kerron yrityksestä lisää seuraavassa luvussa sivulla 16.

TAIVAANRANNANMAALARI

2010

KORKEUS N. 40 CM

VEISTOS ON TEOKSEN SEITSEMÄN PENINKULMAN
SAAPPAAT PARI. MOLEMMISSA TEOKSISSA KÄSIT-
TELIN VOIMAN JA VOIMATTOMUUDEN TEEMAA.

MIELEN VOIMA ON USKOMATON - IHMINEN VOI
UNOHTAA KEHONSA JA YMPÄRÖIVÄN TODELLISUUDEN
ESIMERKIKSI MEDITOIDESSAAN TAI NUKKUESSAAN.

TOISAALTA TAAS SYVÄ SURU TAI MUU TUNNETILA
VOI LAMAUTTAA RUUMIIN TOIMINTAKYVYN
TAHDOSTA RIIPPUMATTA.

Kuva 4. Esimerkkisivu portfoliostani. 2011.

4.2 Kuopion Opiskelija-asunnot Oy

Kuopion Opiskelija-asunnot Oy eli Kuopas toimii Kuopiossa opiskelija-asuntojen rakennuttajana ja ylläpitäjänä. Alun perin päätin tehdä yhteistyötarjouksen Kuopakselle siksi, että tiesin yrityksen rakennuttaneen vastikään ainakin yhden uuden talon ja yrityksen toimialasta johtuen arvelin heillä olevan muitakin sopivia kohteita julkiselle teokselle. (Kuopion Opiskelija-asunnot Oy 2012)

Tapasin Kuopaksen toimitusjohtaja Tuula Vartiaisen helmikuussa 2012, jolloin päätimme aloittaa yhteistyön. Pääsin suunnittelemaan teoksen Kuopaksen asiakaspalvelun toimipisteeseen Kuopion keskustaan. Toimipisteessä on asukastoimiston, huollon, taloushallinnon ja johdon toimitilat (Kuopion Opiskelija-asunnot Oy 2012).

Toimitilat olivat yhteistyömme aikana remontissa ja suunnittelemani teos sijoitetaan uudistettuihin tiloihin remontin jälkeen. Teoksen suunnittelussa tein yhteistyötä myös tilojen uudesta ilmeestä vastaavan sisustussuunnittelija Karita Korhosen kanssa. Korhonen antoi palautetta suunnitelmistani projektin eri vaiheissa.

Kuva 5. Kuopaksen asiakaspalvelun toimipisteen sisäänkäynti helmikuussa 2012.

5 TOIMEKSIANTO

Tässä luvussa kerron lähtökohdista, joista teoksen suunnittelu-työ alkoi ja suunnittelulle asetetuista tavoitteista. Aluksi toimeksiantoa tarkennettiin yhdessä toimeksiantajan kanssa. Täytyi selvittää mitä yhteistyökumppanini odottaa yhteistyöltä. Ensimmäisessä tapaamisessani Tuula Vartiaisen kanssa hän esitteli tilan, jota oli ajatellut suunniteltavan teoksen paikaksi. Kuopaksen toimitiloissa oli meneillään remontti, jonka jälkeen tilojen ilme muuttuu. Tilan uudesta tyylistä ei tapaamisemme aikaan ollut vielä tietoa.

Teokselle varattu tila on Kuopaksen asiakaspalvelun toimipisteen portaikko ja eteisaula. Näihin tiloihin Kuopaksen asiakas astuu ensimmäiseksi tullessaan asioimaan toimistoon. Toimistossa on asukastoimiston, huollon, taloushallinnon ja johdon toimitilat. Aula ja portaikko luovat ensivaikutelman yrityksestä ja sen toimitiloista. Teoksen avulla tilasta syntyvään ensivaikutelmaan voi vaikuttaa myönteisesti. Vartiaisen sanoin teoksen pitäisi luoda ”hyvä fiilis” heidän asiakkailleen ja sävyttää. (Vartiainen 2012)

Nuorekkuus, viihtyisyys ja värikkyys olivat adjektiiveja, jotka tulivat keskustelussa esille. Toimitusjohtajan mukaan suurin osa

Kuopaksen asiakkaista on nuoria opiskelijoita, 19-25-vuotiaita, joten teoksen tulisi olla sellainen, että se puhuttelee tätä yleisöä. Teoksen aiheen valintaan hän ei puuttunut suuremmin. (Vartiainen 2012)

Teoksen sijoituspaikka asettaa omat haasteensa suunnittelu-työlle. Aula ja portaikko ovat tiloja, joissa liikkuu ihmisiä pitkin päivää. Ensisijainen vaatimus on, ettei teos saa estää tai hankaloittaa portaikossa liikkumista tai vaarantaa siellä liikkuja. Tämän takia seinät tuntuivat loogisimmalta paikalta teokselle. Seinälle sijoitettu teos ei ole kulkijan tiellä samalla tavalla kuin maassa tai jalustalla seisova veistos.

Harkitsin myös kattoon ripustettavaa teosta ja lattiaan tehtävää laattateosta, mutta päädyin kuitenkin seinälle ripustettavaan teokseen. Valkoiset suuret seinät ovat antavat hyvän, neutraalin lähtökohdan työn toteutukseen. Teos voi muuttaa seinät aivan erinäköisiksi ja tilaan tulisi varmasti aivan uudenlainen tunnelma.

Tutustuin tilaan paikan päällä luonnostellen, ottamalla seinistä mittoja ja valokuvaten. Pyrin sisäistämään tilaa piirtämällä sitä paikan päällä tekemiäni havaintojen pohjalta. Piirroksista jätin pois seinien ja lattioiden nykyisen värimaailman ja valaisimet, jotka muuttuisivat erinäköisiksi remontin jälkeen.

Piirsin tilaa eri suunnista käyttäen portaikosta ottamiani valokuvia apuna (kuvat 6-7). Käsillä tekeminen auttoi minua hahmottamaan tilaa ja antoi aikaa ajatella. Tein kuvista mustavalkoisia valööripiirroksia. Tilan tulevasta värimaailmasta ei vielä ollut varmuutta, joten mustavalkoiset kuvat tuntuivat neutraaleimmalta vaihtoehdolta. Minulle annettiin mahdollisuus vaikuttaa seinien ja lattian värivalintoihin, sekä valaistukseen. Pyrkimyksenä oli, että nämä elementit ja teos toimisivat yhtenä kokonaisuutena mahdollisimman hyvin. Jätin kuitenkin tilan väri- ja valaistussuunnittelun ammattilaisille.

Kuva 6. Viivapiirros aulatilasta.

Kuva 7. Valööripiirros aulatilasta.

Kuva 8. Näkymä etuovelta portaikkoon.

Kuva 9. Porrastasanteen suuri seinä Kuopaksen toimitiloissa.

Tässä on kaksi kuvaa Kuopaksen aulasta ja portaikosta. Vasemmanpuoleinen kuva (kuva 8) on otettu sisääntulolta kohti vastapäistä seinää. Oikeanpuoleisessa kuvassa (kuva 9) on vastapäinen seinä läheltä kuvattuna. Seuraavalla sivulla on vielä yksi kuva tilasta (kuva 10). Suunnittelemani teos sijoitetaan näille seinille.

Mielestäni teoksen suunnittelu tilaan muistuttaa ruuan maustamista. Suuri visuaalinen elementti vaikuttaa tilan luonteeseen, "makuun", merkittävästi. Kuva-aiheen, erilaisten pintojen, valaistuksen ja värien valinnan myötä tilan ilme muuttuu.

Minulla oli teoksen suunnittelussa omat lähtökohdat ja tavoitteeni. Halusin suunnitella persoonallisen teoksen, josta voisin olla ylpeä. Toivoin voivani täyttää asiakkaani toiveet, ilahduttaa tilan käyttäjiä uudella teoksella ja samalla pysyä omalle tyylilleni uskollisena. Teoksen aiheen valinta oli todella haastavaa, sillä minulla oli sen suhteen vapaat kädet.

Luovan prosessin loppuvaiheessa syntyvän toteutussuunnitelman tulee olla mahdollisimman yksiselitteinen ja selkeä. Suunnitelma on opinnäytetyön päätyttyä niin hyvässä vaiheessa kuin silloin on mahdollista, sillä projekti jatkuu joka tapauksessa myös opinnäytetyön jälkeen. Suunnitelmaa tarkennetaan aina kun uusia asioita selviää projektin edetessä.

Valmiin suunnitelman pitää vastata seuraaviin kysymyksiin: Millainen teos on kyseessä? Mikä on teoksen tarkoitus? Miten teoksen osat valmistetaan? Miten teos ripustetaan? Mitä resursseja vaaditaan? Millaisella aikataululla toteutus tapahtuu?

Kuva 10. Näkymä porrastasanteelta vasemmalle katsottuna.

6 LUOVA PROSESSI: KAAOKSESTA JÄRJESTYKSEEN

Luova prosessi tuntui tien etsimiseltä pimeässä metsässä. Se alkoi keskeltä metsää saatuani asiakkaalta toimeksianton. Pyrin metsästä ulos valoon, tavoitteeseeni. Matkanteko oli alussa varovaista haparointia maastoa tunnustellen. Etsiskelin oikeaa etenemistapaa piirtäen, maalaten, kirjoittaen ja tavoitettani hahmotellen (kuva 11). Suunnistusta helpotti valona loistava tavoite, joka näytti mihin päin oli liikuttava. Piirsin karttaa metsästä ulos toimeksiantajan tai ohjaajan antaman palautteen avulla. Joskus kuljin oppaanani vahva intuitiivinen varmuus siitä, että suunta on oikea. Metsän läpi voi kulkea monia eri reittejä ja esteet kiertää monin eri tavoin. Tärkein matkantekovälineeni oli mielikuvitus.

Kuva 11. Työpöytä ja muistiinpanovälineitä.

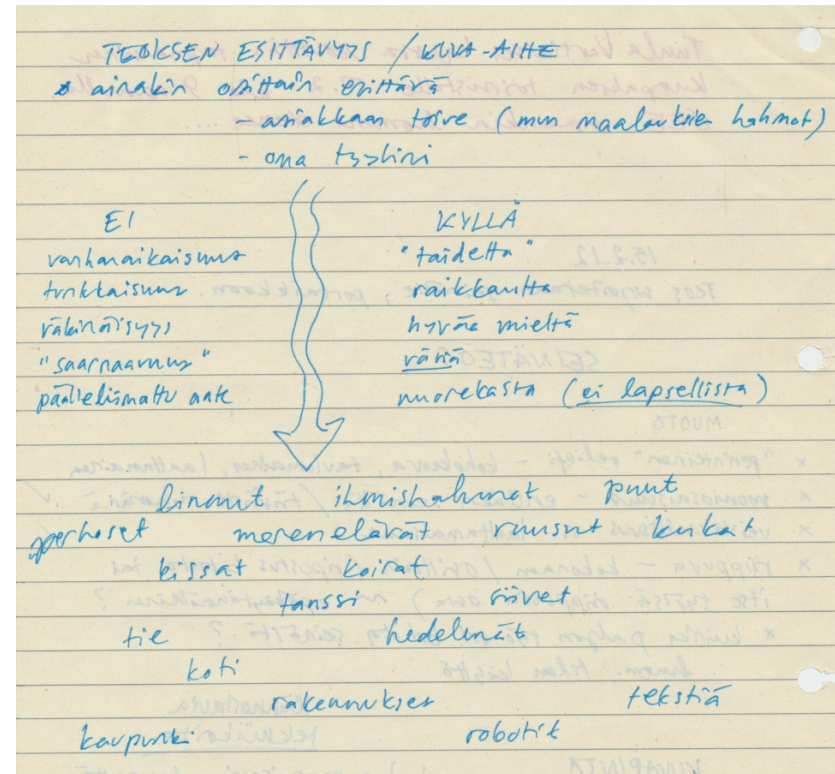
Parhaiten ajattelen käsillä tehdessäni, ja varsinkin piirtäminen on tärkeä ajattelun väline minulle. Kuvia tehdessäni käytän yleensä sekatekniikkaa, mikä tarkoittaa erilaisten materiaalien tai välineiden käyttämistä samassa työssä. Suosikkivälineitani ovat erilaiset tussikynät, nestemäinen tussi (Indian ink), puuvärikynät, akryylimaalit ja guassi- eli peitevärit.

6.1 Ideaviidakossa – keräämisvaihe

Teoksen suunnittelu alkoi hyvin varovaisesti ja hapuillen kevät-talvella 2012. Aluksi minulla oli hyvin vähän aineksia suunnittelun pohjaksi, sillä toimeksiantaja pystyi antamaan vasta karkeita suuntaviivoja toivotulle lopputulokselle. Remonttisuunnitelmat olivat alkuvaiheessa, eikä selkeää kuvaa tilojen tulevasta tyylistä vielä ollut. Olin pitkälti mielikuvituksen ja luovuuteni varassa. Tuntui helpoimmalta lähteä liikkeelle sanojen avulla, kirjoittaen tavoitteita auki. Sanoista syntyi yleensä listoja ja ajatuskarttoja (kuva 12).

Onnistumisen paineet ahdistivat jo tässä vaiheessa, minkä uskon vaikuttaneen alkuvaiheen kankeuteen. Mietin liikaa lopullista teosta ja sen toteutusta, yritin ”oikaista” suoraan valmiisiin ratkaisuihin käymättä tärkeitä välivaiheita läpi. Tein muun muassa niin, että yritin hahmotella seinäteosta suoraan seinän malliselle pohjalle ideoiden keräämisvaiheessa. Tämän tyylinen

työskentely kun on tarpeen vasta luonnosteluvaiheessa, joka on vielä kaukana edessä päin.

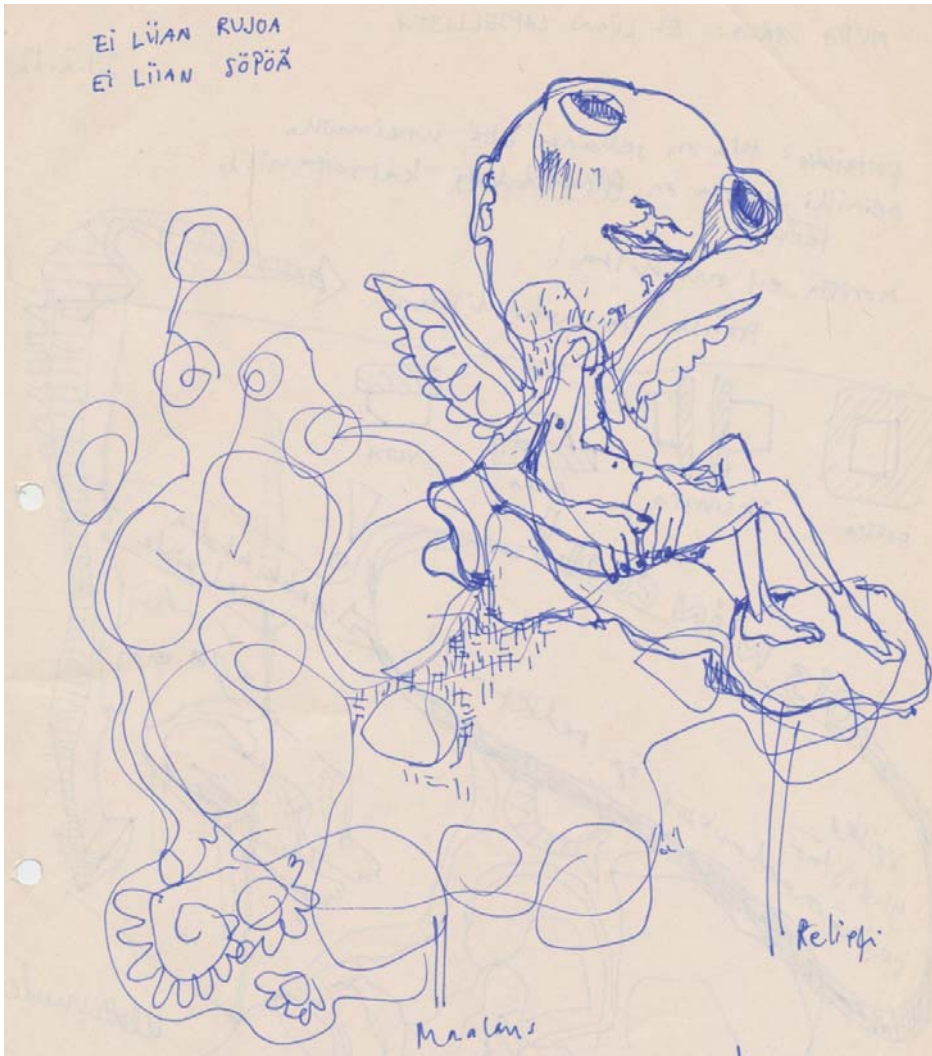

Kuva 12. Aiheen hakemista sanojen avulla.

Kuva 13. Nyt syntyy paskaa.

Ideoiden kahlitseminen tällä tavoin vaikeutti ideoiden keräämistä. Luin Juha T. Hakalan Luova prosessi tieteessä -teoksesta kohdan, josta tunnistin tämän ongelman. Siinä mainittiin erityisesti luovaa suunnittelutyötä tekevien ammattilaisten, kuten arkkitehtien tavasta olla määrittelemättä ensimmäisiä oivalluksiaan liian tarkasti visuaaliseen muotoon. Liian pitkälle viedyt alkuvaiheen ideat voivat aiheuttaa ajattelun lukkiutumisen, jonka kahleista on myöhemmin hankala päästä irti. (Hakala 2002, 210). Myös Järvilehto kirjoittaa aiheesta Luovan työn oppaassaan. Keräämiselle, luovan prosessin ensimmäiselle vaiheelle tunnusomaista on kriitikittömyys – tarkoitus on tuottaa mahdollisimman paljon ideanpoikasia, ei valmiita timantti-ideoita. (Järvilehto 2009, 6)

Kuva 14. Varhainen ideapiirros.

Omanikin kokemuksen mukaan parhaat ideat syntyvät spontaanisti, kun piirrän tai maalaan mitään ajattelematta, pyrkimättä välttämättä mihinkään tiettyyn lopputulokseen. Siitä huolimatta tein suunnittelun alkuvaiheessa tämän virheen. Alussa olisin saanut irrotella enemmän ja ideoida vapaammin miettimättä koko opinnäytetyötä ja seinäteosta. Yritin vapauttaa ilmaisuani purkamalla turhautumistani kuviksi (kuva 13, s. 23). Aluksi syntyneet ”kahlitut” ideat eivät kuitenkaan olleet turhaa työtä. Viereisessä helmikuussa 2012 piirretyissä ideakuvassa näkyy jo yhtymäkohtia lopulliseen teossuunnitelmaan – pilvialue ja ristikkomainen taustamaalaus.

En tarkalleen muista, miten ajatus seinämaalauksen ja keeramisten reliefien yhdistämisestä teoksessa syntyi. Kuvassa 14 idea on jo mukana. Muistan ainakin ajatelleeni, että suuren seinäpinnan täyttäminen ainoastaan reliefien avulla vaatisi paljon aikaa ja työtä. Niinpä olen varmaan keksinyt, että maalaamalla teoksen ilme ja työtaakka kevenisi. Samalla pääsisin hyödyntämään myös maalaustaitojani. Josain vaiheessa suunnittelin myös seinälle ripustettavia tauluja reliefien kaveriksi.

Vähitellen irrottelu alkoi sujua, kun konkreettisesti irrotin kuvien tekemisen opinnäytetyön tekemisestä. Maalasin ja piirsin paljon kuvia vapaa-ajallani. Työskentely tuotti aineksia opinnäytetyön tekemiseen ja oli samalla oman ilmaisutyylini etsimistä ja tutkimista. Heti kun höllensin päämäärätietoista työskentelyä vapaamman työskentelyn suuntaan, tuloksia alkoi syntyä.

Niinä hetkinä, kun ideointi tuntuu todella väkinäiseltä, täytyy keksiä keinoja saada työ etenemään siitä huolimatta. Kokeilin seinäteosta ideoidessani erilaisia tapoja tuottaa ideoita kuvamuotoon. Yleensä uudet ideointitavat tulivat mieleen sattumalta työskentelyn lomassa. Usein ne olivat muunnelmia joistakin joskus kuulemistani ideointitekniikoista.

Kuva 15. Unelmakoti.

Järjestin itselleni ”istuntoja”, jota kutsuin luonnossessioksi. Istahdin työpöydän ääreen työskentelyvälineineni, annoin itselleni aikaa viisitoista minuuttia ja päätin, että sinä aikana tuotan kymmenen erilaista teosideaa. Tämänkaltaisen työskentelyn tuloksena syntyi myös sivun 25 Unelmakoti-niminen hahmotelma 20.2.2012.

Koska ideoiden keräämisvaiheessa on tarkoitus tuottaa paljon ideoita, on parempi piirtää, maalata tai kirjoittaa edes JOTAIN, kuin tuijottaa tyhjää paperia. Inspiraatio voi löytyä mistä vain, kunhan on utelias ja tarkkailee ympäröivän maailman pintoja, muotoja ja rytmiä. Idean voi saada vaikka unesta (kuva 16). Mistä tahansa syntyvästä viivasta, ajatuksesta tai tekstuurista saattaisi kehittyä juuri Se Idea, jota tarvitaan. Ja jos ei juuri Se Idea, niin ehkä sellainen, jota voi hyödyntää myöhemmin tai saman tien jossakin toisessa projektissa.

Kuva 16. Unipäiväkirjaan voi myös piirtää kirjoittamisen lisäksi.

Tämä juttu onkin olennainen minun tavassani työskennellä. Yrittän ottaa kaikki kiinnostavat ideat talteen. Yleensä minulla on useampia projekteja meneillään samaan aikaan, jolloin voin vaihtaa työtehtävästä toiseen sen mukaan mikä sillä hetkellä tuntuu kiinnostavimmalta.

Toisten ihmisten seura auttaa joskus irrottelutunnelmaan pääsemisessä. Lähipiirissäni on muitakin luovan työn tekijöitä: muotoilijoita, kuvataiteilijoita ja muusikoita. Aika ajoin kokoonnumme istumaan iltaa yhdessä. Jokaisella on mukanaan oma projektinsa tai tarvikkeet uutta projektia varten – kyniä ja lehtiä, kitara, neule, keskeneräinen kollaasi tai vaikkapa ainekset yhteisen aterian kokkaamista varten. Upeimmillaan pääsee seuraamaan vaikka tulitaideryhmän kenraaliharjoituksia (kuva 17)! Itse koen tällaisessa luovuutta tukevassa ympäristössä työskentelyn todella hedelmälliseksi.

Keskityn omaan työhöni intensiivisesti, enkä juuri seurustele muiden kanssa, mutta nautin silti ympärillä kuuluvasta keskustelusta, musiikista ja tunnelmasta. Halutessani voin irrottautua työstäni ja jutella muille tai pyytää kommentteja keskeneräisestä työstä. Havaitsin, että harrastimme oikeastaan kaveriporukalla eräänlaista muunnelmaa tunnetusta aivomyrsky-ideointitekniikasta. Järvilehdon tekstissä todetaan, että yksinkertaisimmillaan aivomyrsky tarkoittaa juuri ryhmässä tapahtuvaa

kritiikitöntä ideoiden keräämistä. Siitä on monesti apua luovassa ongelmanratkaisussa. (Järvilehto 2009, 12)

Kuva 17. Tulitaideryhmä Palo harjoittelee helmikuussa 2012. Ympäröivä maailma on täynnä virikkeitä luovalle mielelle.

Tällä tavalla saan yleensä aikaan paljon raakamateriaalia myöhemmin hyödynnettäväksi, joskus valmiita töitäkin. Keskittymistä vaativassa työssä, kuten viimeistelyssä, kaipaan kuitenkin useimmiten rauhaa ja yksinoloa. Uusien ideoiden tuottamiseen sosiaalinen, virikkeellinen ympäristö on omiaan. Ilmapiiri on hyväksyvä ja kriittikön. Muitten seurassa pääsee keskustelemaan mieltä painavista asioista työn lomassa ja saa neuvoja ja tukea. Mielestäni unelmien opiskeluympäristö koulussakin olisi sellainen. Toteutuakseen se vaatii osallistujien motivoituneisuutta ja intohimoa tekemäänsä asiaa kohtaan.

Opinnäytetyön aikana omaksuin tavan kuljettaa muistikirjaa mukani piirroksia ja muistiinpanoja varten. Aina tilaisuuden tullen tartuin kynään ja lehtiöön. Paperille tallentui kokonainen tunteiden kirjo, nopeita luonnoksia ystävistä ja ohikulkijoista, teosideoita ja mieltä askarruttavia kysymyksiä (kuva 18). Nämä hyvin henkilökohtaiset mielenmaisemat ja muistiinpanot ovat tärkeitä. Juuri ne kuvat ovat jotain ainutlaatuista ja omaani - mielenmaisemiani ja tunteitani ei ole kukaan nähnyt, ennen kuin itse tein ne näkyviksi. Muistikirja oli myös tärkeä osa luovan prosessin dokumentointia. Seuraavilla kahdella sivulla on otteita muistiinpanoistani (kuvat 19-24).

Kuva 18. Sometimes I feel like an idiot. Hetkellisten tunnetilojen tallentaminen on minulle tärkeää.

Kuva 21. Hahmoja batiikkikankaassa. Batiikkivärjätyn kankaan laikuissa alkoi näkyä elämää. Tallensin otukset muistikirjaani.

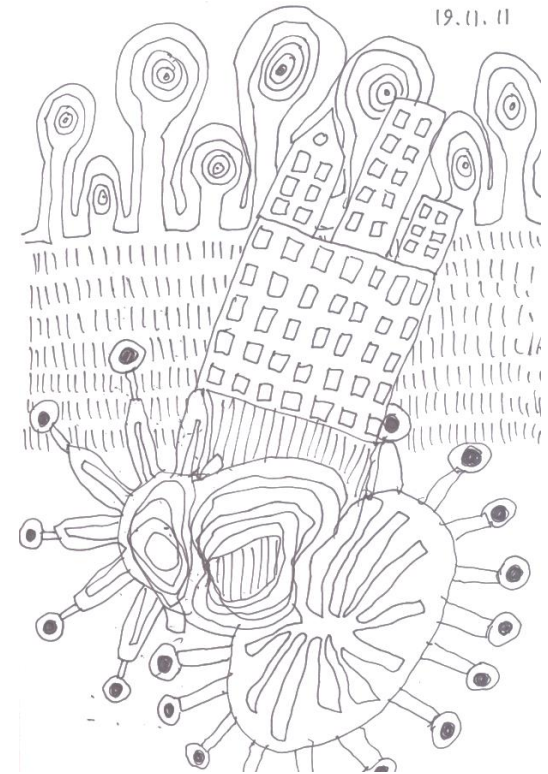
17.5.2012 Kikolahti, Kuopio

Uuden luomiseen tarvitaan
luova ympäristö
joka sallii kokeilun
epaonnistumisen
keskittymisen

Kun muut huolet voi sulkea
mielestään pois
ne eivät tuki ajatuksia
ja estä luovuutta virtaamasta

Sellaisessa tilassa
syntyvät omimmat
ideat ja on mahdollista
päästä oman ilmaisun
aidoimmille lähteille.

Kuva 20. Ajatuksia luovasta ympäristöstä.

Kuva 19. Pintojen ja rytmien leikkiä.

Kuva 24. Piirrä piirrä piirrä! Tunteiden ja ajatusten ilmaisua työn lomassa.

Kuva 22. Kaikki omista kennoissaan.

Kuva 23. Värikäs lintu.

Muistikirjan sivuilta löytyy lopulta kirjava valikoima ideoita. Opinnäytetyön aikana käytin kirjaa, kun etsin sopivia kuva- ja tyyliideoita seinäteosta varten. Oikealla, kuvassa 25 kokeilin ideoita vähän isommassa mittakaavassa. Kokeilin kuva-aiheiden hakemista ja sommittelua seinälle paperin ja maalarinteipin avulla. Käytin ideoiden kuvalliseen hahmottamiseen myös erikoisia papereita ja eri välineitä sekä savea.

Ideoiden kerääminen oli jatkuvaa koko opinnäytetyön teon ja luovan prosessin ajan. Se oli toisaalta hyvä asia, sillä ideoita voi käyttää myöhemminkin. Yritin pitää muut ideat erillään opinnäytetyöhön liittyvistä ideoista. Tämä ei kuitenkaan täysin onnistunut ja uudet ideat vaikeuttivat välillä päätösten tekoa ja työssä eteenpäin siirtymistä. Jossain vaiheessa olisi pitänyt selkeästi rajata työstettäväksi vain ne ideat, joita aion tässä projektissa käyttää ja suosiolla jättää loput muihin projekteihin. Epäselvän rajaamisen takia tunsin olevani hukassa työni kanssa vielä ihan loppumetreilläkin, ennen lopullisen teossuunnitelman esittelyä.

Kuva 25. Kuvan sommittelua seinäpinnalle.

6.2 Suunnistusta - ideoiden valikointi

Raakamateriaalia piti karsia ja valikoida sitä mukaa, kun uutta materiaalia syntyi. Luontevimmillaan ideoiden valikointi tapahtui dialektista ja dialogista menetelmää yhdistellen. Hylkäsin toimimattoman tuntuiset ideat pois. Sovelsin jäljelle jääneiden ideoiden valikointiin dialektista menetelmää. Valitsin jatkoon sopivimman tuntuisia ideoita intuition avulla ja arvioimalla idean jatkokehittelymahdollisuuksia. Joskus kehityskelpoinen idea syntyi yhdistelemällä useita ideoita, eli dialogista menetelmää käyttäen. (Järvilehto 2009, 14)

Skannasin kaiken syntyneen raakamateriaalin tietokoneelle ja arkistoin ne eri tiedostokansioihin käyttötarkoituksen mukaan. Opinnäytetyömateriaalille oli oma kansionsa, muun raakamateriaalin tallensin muihin kansioihin. Säilytin myös alkuperäisiä, paperille piirrettyjä ja maalattuja kuvia. Jossain vaiheessa hankkiudun turhasta paperista eroon.

Opinnäytetyö-kansion raakamateriaalista valikoin inspiroivimmat ja mielestäni parhaat jatkotyöstöä varten. Piirsin aihetta uudelleen, muokkasin ja leikittelin sillä (kuva 26). Joskus idea muokkautui yhä kiinnostavammaksi, mutta ei enää soveltunut opinnäytetyöhön. Silloin siirsin idean syrjään odottamaan toista pro-

jektia. Jotkut ideat kehittyivät eteenpäin toivotulla tavalla. Niistä kehittyi seinäteossuunnitelman aihioita.

Kuva 26. Mustavalkoisia rytmejä. Kuvakollaasi yhteensopivista ideoista.

Ideoiden erillään pitäminen oli vaikeaa. Toisaalta oli hyvä, että eri ideoiden parhaat ominaisuudet yhdistyivät ja turha karsiutui ympäriltä pois. Ideoiden eläessä omaa elämäänsä tunsin kuitenkin itseni välillä kykenemättömäksi hallitsemaan tätä tulvaa. Pohdin asiaa, ja havaitsin tässä henkilökohtaisen ammatillisen kasvun paikan. Tulevissa projekteissa minun on syytä harjoitella päätöksen tekoa ja rajaamista, eli harjoitella jo tässä esittelemieni valikointityökalujen käyttöä.

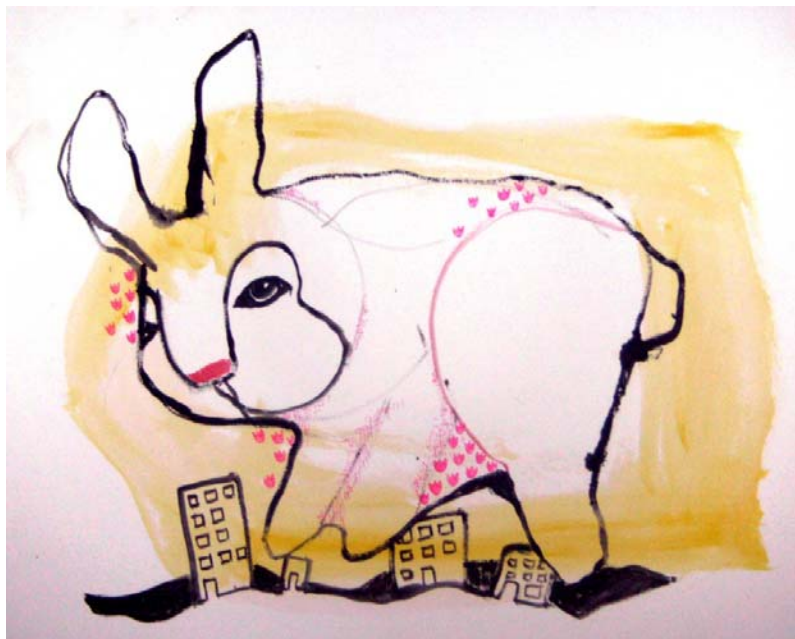
Käytin valikoinnin apuvälineenä myös luokittelua. Materiaalia oli alkukarsinnankin jälkeen niin runsaasti, että sitä täytyi jollakin tavalla luokitella useampaan ryhmään. Käytännössä järjestelin tietokoneelle skannaamaani kuvamateriaalia omiin kansioihinsa kuva-aiheen mukaan. Luokitteluperusteena olisi voinut käyttää jotain muutakin kuin kuva-aihetta. Se oli kuitenkin tässä tapauksessa selkeä tapa lajitella kuvamateriaalia. Seuraavilla kahdella sivulla on poimintoja eri kuvaluokista.

Ensimmäisellä sivulla on kolme kuvaa kansioista, jonka nimi on Cityeläimet (kuvat 27-29, s. 34). Kansion piirroksissa toistuu eläin-, kasvi- ja taloaiheita. Toisella sivulla olevat kuvat ovat kansioista nimeltä Korpinpojat (kuvat 30-32, s. 35). Sinne kokosin lintuihin, ihmisiin ja näiden sekoituksiin liittyviä piirroksia. Linnut ovat mukana myös kolmannessa kategoriassa, jonka

otsikoin nimellä Totem trees. Piirroksia yhdistävät rytmikkäät vertikaaliset linjat, puut ja toteemit.

Kuva 27. Cityeläimiä.

Kuva 28. Cityjänis.

Kuva 29. Mustekynäpiirroksia.

Kuva 32. Korpinpoika. 2012. Sekatekniikka.

Kuva 30. Korpinpojat.

Kuva 31 Korpinpoikien koti.

Kuva 33. Nönnöttävät totemit.

Kuva 34. Toteempipuita.

Kuva 35. Totem Trees. 2012. Akryylimaalauus.

Kuva 36. Tuhat hetkeä. Yksi variaatio teosideasta.

Kuva 37. Tuhat hetkeä. Kokeilin teoksen taustaväriksi myös pinkkiä, mutta hylkäsin väri vaihtoehdon liian hyökkäävänä.

Toukokuussa 2012 lähetin sähköpostitse Kuopaksen toimitusjohtaja Tuula Vartiainen kolme variaatiota parhaimmaksi valitsemastani teosideasta. Lähettämäni teosidean esittely on opinnäytetyön liitteenä (liite 2). Teosidean nimi on Tuhat hetkeä. Teos koostuu erikokoisista ja -muotoisista punasavesta valmistetuista laatoista, jotka on sommiteltu seinään maalattun värialueen päälle. Kuva-aiheet on valikoitu muistiinpanoistani. Teoksessa on paljon väriä, yksityiskohtia ja katseltavaa. Mielestäni teos kuvastaa elämäniloa ja arkipäivän kauneutta.

En ollut täysin tyytyväinen teossuunnitelmaan ja oloni oli epävarma. Pelkäsin, ettei ideani välity tarpeeksi selkeästi toimeksiantajalle, kun en päässyt esittelemään suunnitelmaa henkilökohtaisesti. Halusin kuitenkin heittää pallon toimeksiantajalle saadakseni palautetta. Palautteen pohjalta olisi taas helpompaa jatkaa työtä haluttuun suuntaan. Vartiainen oli tuolloin hyvin kiireinen, ja palasimme asiaan vasta seuraavana syksynä tapaamisen merkeissä.

Syksyn 2012 tapaaminen oli työn etenemisen kannalta tärkeä. Kesän aikana olin tuottanut lisää raakamateriaalia, ja saanut mielestäni parempia ideoita seinäteosta varten kuin sen, jonka keväällä olin luovuttanut Vartiaiselle. Vartiaisen lisäksi Tuhat hetkeä -teossuunnitelmaan oli tutustunut sisustusarkkitehti Karita Korhonen. Suunnittelemani teoksen värikkydestä pidettiin. Toimipisteen uudistetut tilat tulisivat kuitenkin olemaan pelkistetyt ja graafisen selkeälinjaiset. Vartiaisen ja Korhosen mukaan seinäteoksen ei tarvitsisi noudattaa samaa tyyliä. Halusin kuitenkin lähteä viemään teoksen tyyliä siihen suuntaan, sillä myös kesällä tekemäni uudet suunnitelmat olivat Tuhat hetkeä -teoksen tyyliä selkeämpiä. Halusin myös ottaa tilojen kokonaisuutteen huomioon omassa työssäni.

Otin tapaamiseen mukaan kesän aikana syntyneitä kuvamateriaalia, jotta asiakas näkisi, mihin suuntaan haluaisin teoksen visuaalisen ilmeen suunnittelua viedä (kuvat 39-42, s. 39). Näytin tapaamisessa myös kuvan 38 keraamiset pääkallolaatat. Kerroin niiden avulla tyyliin sopivista lasitteista ja kuvanpinnoista. Vartiainen piti kesällä tuottamistani tyylinäytteistä ja sovimme, että jatkan teosidean kehittelyä niiden pohjalta.

Sain Karita Korhoselta tietoja ja neuvoja teoksen suunnitteluun liittyen puhelimitse 3.9.2012. Sain häneltä tietoa portaikosta teoksen sijoituspaikkana. Korhosen mukaan portaikko on koh-

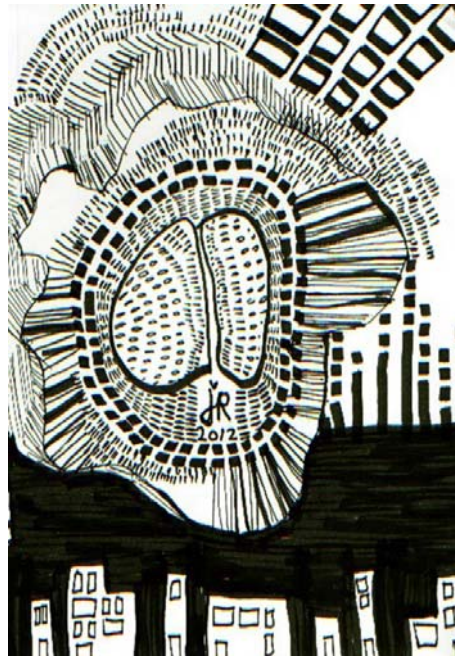
teena vaikea, jopa epäkiitollinen. Portaikossa ollaan liikkeessä. Portaikko on ohikulkupaikka, jossa katsojalla ei ole tilaisuutta jäädä tarkastelemaan teosta. Sen vuoksi Tuhat hetkeä -suunnitelman yksityiskohtaisuus ei oikein toimi portaikossa. Teosta ei myöskään näe kokonaan mistään katselukulmasta, joten suunnittelussa pitää ottaa huomioon eri paikat, joista teos näkyy ja varmistaa vaikutelman toimivuus. Teos tulee suunnitella niin, että se on yhtä tilan kanssa, eikä ole liian päällekkävyä tai raskas. Korhonen korosti tilan dynaamista luonnetta, jota kannattaisi korostaa teoksen suunnittelussa. Keväinen suunnittelemani oli ilmeeltään melko raskas ja staattinen. (Korhonen 2012). Korhonen kertoi pitävänsä lähettämäni teosesittelyn varsinaisen aiheen sijaan erityisesti sen kuvituksesta. Hän tarkoitti esimerkiksi suunnitelman (liite 2) sivuilla 7 ja 8 olevia muistiinpanoistani napattuja yksityiskohtia.

Kuva 38. Erivärisiä lasitteita patinan päällä.

Kuva 41. The Drummer.

Kuva 40. Tussia ja rytmejä.

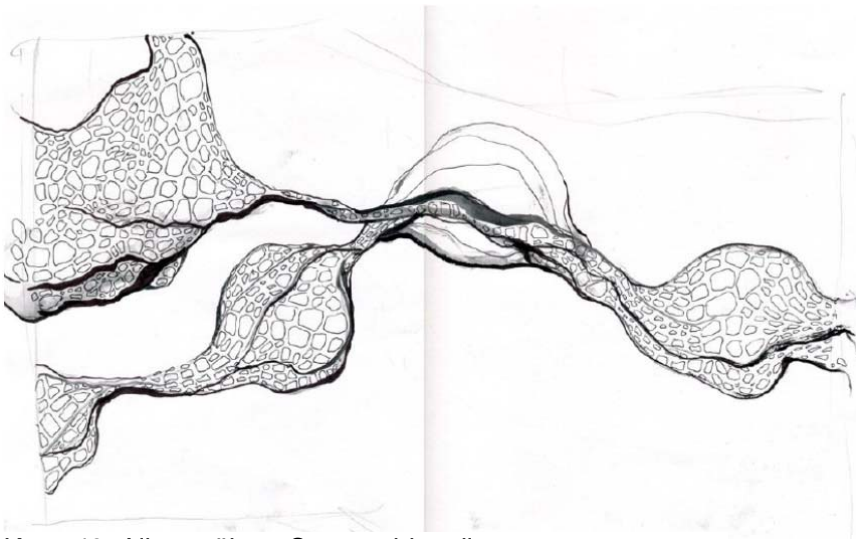
Kuva 39. Maljakkoluonnos.

Kuva 42. Sammako sateessa. Elokuu 2012.

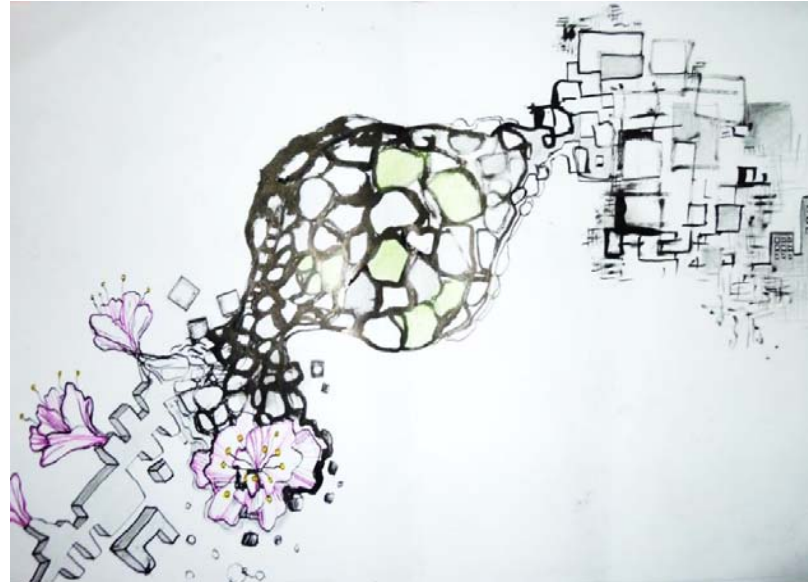
Jatkoin piirtämistä, ja tällä kertaa työ sujuikin paljon lennokkaammin kuin edellisenä keväänä. Aiheen ja tyylin rajautuessa oli helpompaa päästä eteenpäin. Ideoista saatu palaute ja uusi innostus olivat kuin siemeniä, jotka lähtivät itämään. Piirsin koelman ideoita seinäteoksen kuva-aiheesta ja sommittelusta graafisemmalla tyyllillä. Yritin näissä ideoissa välttää staattisuutta sekä pyrkiä orgaanisiin muotoihin ja liikkeen tuntuun. Lähetin sekä Tuula Vartiainenille että Karita Korhoselle katsottavaksi ja kommentoitavaksi koosteen piirroksistani. Kuvakooste löytyy tämän dokumentin lopusta liitteenä (liite 3, Välivaiheen tyyliesitys).

Yksi luonnoksista, työnimeltään Sponge (kuva 43), sai varovaisista kannatusta, joten jatkoin sen kehittelyä. En kuitenkaan hylän-

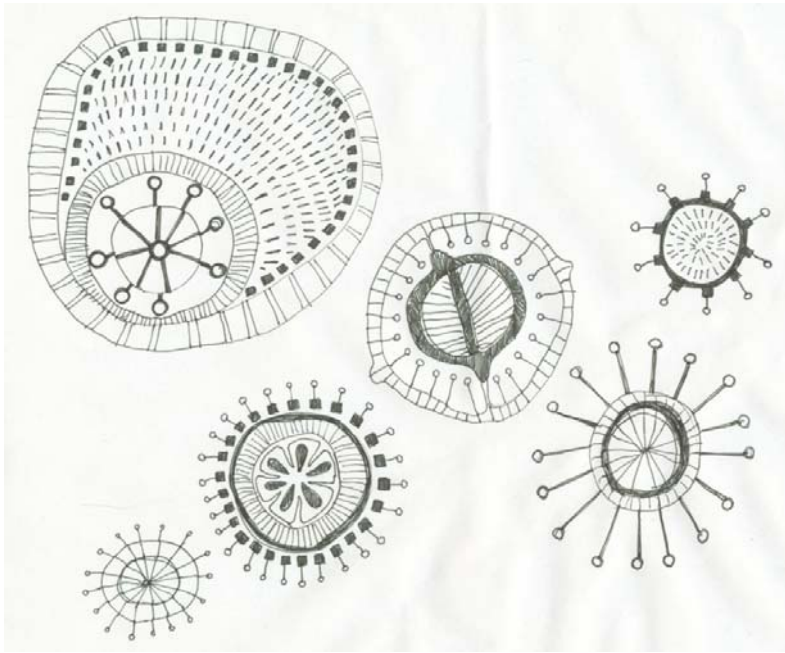
Kuva 43. Alkuperäinen Sponge-ideapiirros.

nyt vielä kaikkia muita ideoita, vaan pidin niitäkin mukana siltä varalta, että joku niistä lähtisi ”itämään” hyvin. Tässä vaiheessa aloin jo kiinnittää enemmän huomiota käytännön asioihin, kuten teoksen sijoittamiseen tilaan, sommitteluun ja mittakaavaan. Työstin Spongea pitkään, mutta idea ei oikein kasvanut toivomallani tavalla (kuva 44). Löytämäni polku tuntui päättyvän umpikujaan. En keksinyt tarpeeksi hyvää keinoa toteuttaa idea käytännössä.

Kuva 44. Yksi Sponge-ideasta poikineista variaatioista.

Opinnäytetyön arviointiseminaari lähestyi jo. Päädyin jälleen paniikkiratkaisuun ja esittelin joulukuisessa seminaarissa kaksi ideaa. Varsinkaan toinen niistä, Kasva, ei ollut kovin pitkälle mietitty ja jälkeinpäin kummututtaa, miksi en esitellyt Spongesuunnitelmiani laajemmin sen sijaan. Taisi olla jälleen kyse epävarmuudestani – en halunnut kiinnittää liikaa huomiota ”epäonistuneeseen” suunnitelmaani.

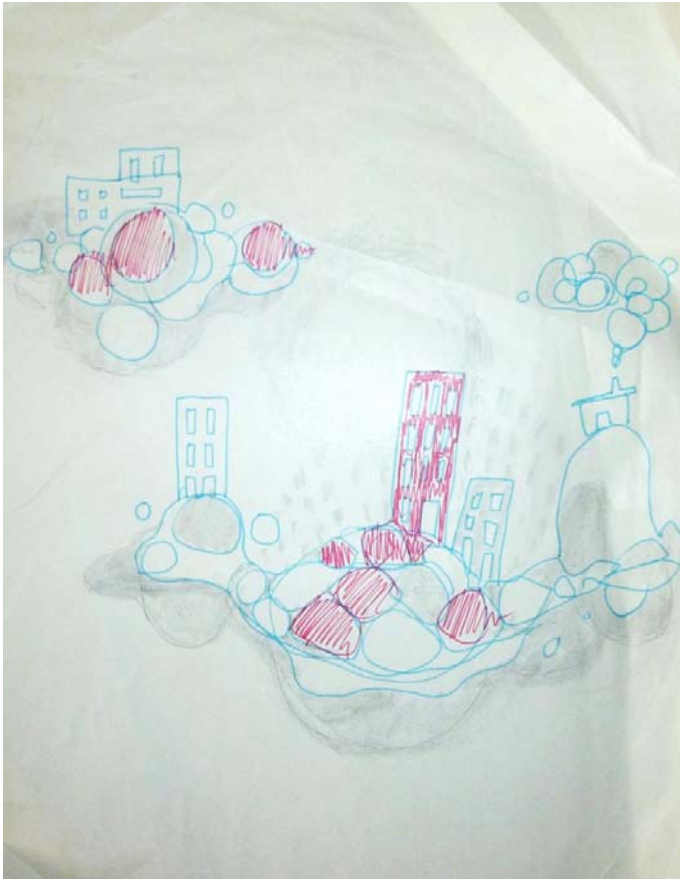

Kuva 46. Kasva-nimisen teosidean kuva-aiheita.

Kuva 45. Tänään-nimisen teosidean sommittelua tilaan.

Kasva-teoksen ideana oli täyttää seinäpinnat väljästi kehämäisillä kukkaa muistuttavilla kuvioilla (kuva 46, s. 41). Osa kukkasis-ta olisi maalattu seinään, osa olisi keraamisia reliefejä. Teos istuisi hyvin tilojen uuteen graafisen selkeään ilmeeseen. Toinen

Kuva 47. Ensimmäinen kuvallinen versio Pilvilinnat-ideasta.

arviointiseminaarissa esittelemäni teosidea perustui huumoriin, värikkyyteen ja yllättävyyteen. Idean työnimi oli Tänään ja sen kuva-aiheina esiintyi jokapäiväisiä tapahtumia ja esineitä (kuva 45). Pääosassa seinämaalauksena toteutettavassa teoksessa keraamiset reliefit korostaisivat yksityiskohtia ja toisivat teokseen dynamiikkaa. En ollut tyytyväinen näihin ideoihin, enkä siksi esiteltyt niitä toimeksiantajalle.

Työskentelyyn tuli jälleen vauhtia tammi-helmikuuussa 2013. Olin aiemmin vältellyt suunnitelmissani mielestäni kliseisiä kuva-aiheita, kuten taloja sekä asumiseen tai Kuopioon liittyviä kuva-aiheita. Nyt kuitenkin sain mielestäni hyvän, tilaan sopivan idean, joka toden totta liittyi taloihin ja asumiseen. Idean työnimi oli Pilvilinnat (kuva 47). Se päättyi myös lopullisen suunnitelman nimeksi.

Pilvilinnat-teos sijoiteltaisiin saarekkeenomaisiksi kokonaisuuksiksi portaikon seinille. Pilvimäiset saarekkeet ja niiden päällä seisovat talot ovat keraamisia reliefejä. Reliefien taustalle toteutetaan seinämaalaus, joka yhdistää saarekkeet ja korostaa kolmiulotteista vaikutelmaa. Ideaa muokatessani teoksesta syntyi useita piirroshahmotelmia. Mietin niiden avulla reliefien ja maalauksen välistä suhdetta. Pohdin myös sitä, liittäisinkö mukaan ihmis- tai eläinhahmoja. Kuva 48 sivulla 43 liittyy näihin pohdintoihin. Tässä versiossa suunnittelin ihmishahmojen ja pilvien

toteuttamista keraamisina reliefeinä. Talot ja värillinen pilvenreuna (kuvassa vaaleanpunainen) maalattaisiin suoraan seinään. Lopullisesta teossuunnitelmasta jätin ihmishahmot kuitenkin pois. Hahmoista tuli suunnitelmassani liian lapsenomaisia, enkä pyrkinyt lapsekkaaseen tyyliin tässä suunnitelmassa. Lisää kuvia muokausvaiheesta on seuraavalla sivulla (kuvat 49-51).

Valikointi-työvaihe opetti minulle muutamia tärkeitä asioita. On hyvä muistaa, että ideaviidakosta voi raivata polun määränpään montaa eri reittiä. Valintojen tekeminen määrää matkan suunnan seuraavaan valintatilanteeseen saakka. Päätösten teko on ollut minulle vaikeaa aina. Pelkään valitsevani väärin. Päätöksiä on kuitenkin opittava tekemään, jotta työskentely etenisi. Opinnäytetyön kanssa päättämättömyyteni oli iso ongelma, joka aiheutti unettomia öitä ja luovan prosessin paikallaan junaamista. Nyt olen sitä mieltä, että olisin voinut pitää rohkeammin yhteyttä toimeksiantajaan ja opinnäytetyön ohjaajaan ja pyytää mielipiteitä päätöksenteon tueksi. Yksin ei tarvitse kaikkea osata!

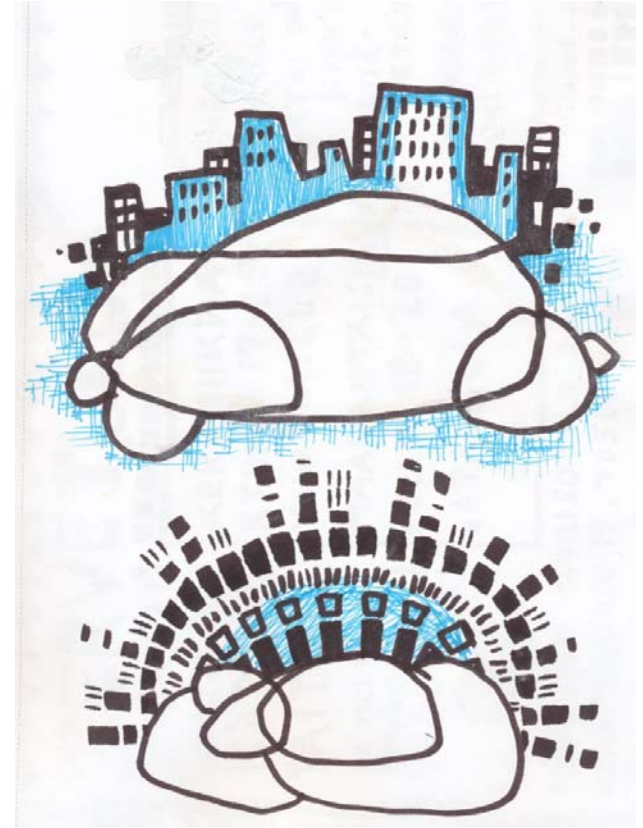
Kuva 48. Ihmishahmoja pilvisaarekkeilla.

Kuva 50. Taloja ja asukkaita.

Kuva 49. Vihreää ja aurinkoista. Tämä versio oli jo lähellä päätyä lopulliseksi suunnitelmaksi.

Kuva 51. Tussipiirros Pilvilinnoista. Lopullisen teossuunnitelman tyyli on jotain tämän ja kuvan 49 väliltä.

6.3 Luonnostelu ja jalostaminen

Varsinaiseen luonnostelutyöhön ryhdyin siis Pilvilinnojen parissa. Pohdin teoksen muotoa ja eri toteutustapoja. Luonnosteluvaiheessa mietin entistä enemmän teoksen sommittelua tilaan. Kävin välillä paikanpäällä Kuopaksen toimipisteessä katselemassa ja kuvittelemassa, miten suunnittelemani Pilvilinnat-teos sopisi sinne. Tein tällaisia visiittejä jo aiemmissa vaiheissa, jolloin osa ideoista karsiutui pois kun totesin, etteivät ne sovi kyseiseen tilaan. Onneksi sain toimeksiannon sellaiseen paikkaan, jossa oli helppo käydä tarvittaessa!

Luonnostelu tuntui aika vaikealta. Siihen kului paljon aikaa ja motivaatiokin oli hukassa moneen kertaan. Jälkeenpäin asiaa pohdittuani tulin siihen tulokseen, että yritin luoda teosta näkyväksi toisille jo ennen kuin se oli tullut tutuksi itselleni. Minun olisi kannattanut visioida teos huolellisemmin ennen esityskuvien tekoa. Lauri Järvilehto kirjoittaa Luovan työn oppaassaan visioinnin merkityksestä luonnosteluvaiheessa (Järvilehto 2009, 16). Visioinnilla tarkoitetaan sitä, että pyritään mielikuvituksen avulla synnyttämään mahdollisimman rikas ja eläväinen mielikuva teoksesta. Kaikkia aisteja hyödyntävä visio valaa tekijään uskoa työn onnistumisesta. Tekstissä on kuitenkin huomautus,

ettei visiointi sovi kaikille. Tiedän kuitenkin, että minun kohdallani keinoa olisi ollut hyvä kokeilla.

Suunnittelutyön alkamisesta oli helmikuussa 2013 kulunut jo vuosi. Halusin sysätä työtä eteenpäin, joten päätin että oli aika kasata aikaansaannokset esiteltävään muotoon. Tarkoituksenaani oli esitellä toimeksiantajalle teoksen kuvallinen idea. Esittelyssä pitäisi selvittää mitkä osat teoksesta ovat keramiikkaa, mitkä osat maalataan, minkä kokoinen teos on ja miten se ripustetaan. Toteutuksen pääpiirteet tulisi olla selvillä: aikataulu, kuka tekee mitäkin ja mitä kaikki maksaa. Esittelyä kootessani suunnitelma vielä hioutui ja tiivistyi.

Sovin Vartiaisen kanssa tapaamisen 20.2.2013 esitelläkseni suunnitelman hänelle. Ehdotin, että tapaamiseen voisi osallistua myös joku, joka osaa ottaa kantaa teoksen kiinnitykseen. Vielä viimeisenä iltana ennen tapaamista päädyin muuttamaan teosuunnitelman visuaalista ilmettä. Olin suunnitellut esitteleväni kuvan 49 (sivulla 44) mukaisesti tehdyn suunnitelman, mutta muokkasinkin ideaa vielä kerran (kuva 52, s. 46). Tällainen viime hetken toiminta on minulle tyypillistä. Kaikki menee aina lopulta hyvin, mutta tapa aiheuttaa kyllä turhaa hiusten harmaantumista ja sydämentykytystä.

Kuva 52. Pilvilinnat-teoksen ilmeen suunnitteluprosessi jatkui viime hetkille saakka.

7 PILVILINNAT

Suunnittelin Pilvilinnat-seinäteoksen opinnäytetyöni toimeksiantajalle Kuopion Opiskelija-asunnot Oy:lle. Teos sijoitetaan Kuopuksen asiakaspalvelun toimitilojen aulan ja portaikon seinille. Teoksen idea on toivottaa tulija tervetulleeksi ja luoda positiivinen vaikutelma tilasta ja Kuopion Opiskelija-asunnot Oy:stä. Teoksen ilme on nuorekas ja värikäs. Viereiset kuvat (kuvat 53 ja 54) ovat teossuunnitelman esittelyaineistoa. Teoksen osista pilvet, värikkäät talot ja aurinko toteutetaan keraamisina reliefeinä. Mustat kaupunkisilhuetit ja kuviot, sekä taustan ristikkomainen sävytys maalataan seinään käsin.

Portaikkoon sijoitettavan teoksen kuva-aiheena on kaupungin silhuetti, joka rakentuu pilvimäisten saarekkeiden päälle. Jokaisella on uutta kotia etsiessään omat haaveensa. Kuopuksen asiakkaat rakentelevat mielessään unelmakotiaan. Jotkut haaveilevat kotoisasta yksiöstä keskustassa, jotkut omasta punaisesta tuvasta. Teos kuvaa näitä unelmia, pilvilinnoja. Nämä linnat eivät kuitenkaan ole romahdusherkkiä prinsessaunelmia, vaan täältä Kuopion kaupunkikuvastakin löytyviä oikeiden ihmisten oikeiden kotien näköisiä.

Kuva 53. Teoksen tyyliä havainnollistava piirros Pilvilinnat-teoksen suunnitelmasta.

Kuva 54. Kolmiulotteinen hahmotelma Pilvilinnat-teoksesta.

Olin tyytyväinen tähän suunnitelmaan. Olo oli paljon varmempi kuin aiempien teosideoiden kohdalla. Uskoin suunnitelman täyttävän toimeksiantajan asettamat ehdot. Suunnittelemassani teoksessa on väriä sopivasti ja sen ilme on raikas. Teos viimeistelee tilan uuden ilmeen remontin jälkeen, se tuo sinne ripauksen persoonallisuutta. Mielestäni suunnitelmani välittää nuorekasta tunnelmaa, kuten toimeksiantajan toive kuului. Nuorekkuus tulee pastellisävyjen ja mustan kontrastin rohkeudesta ja teoksen graffitimaisestakin ilmeestä.

Suunnitelman viimeistely jatkuu yhdessä toimeksiantajan kanssa. Käytännön toteutusta suunnitellessa ja aloitellessa visio teoksesta vahvistuu ja sen ominaispiirteet tarkentuvat. Tällaisia piirteitä ovat esimerkiksi erilaisten pintojen ja värien toimiminen yhdessä. Olin aluksi huolissani siitä, että teoksen ilme olisi jotenkin raskas. Myöhemmin asiaa pohdittuani minusta tuntuu, että huoleni oli turha. Reliefit ulkonevat seinästä korkeimmista kohdista noin 6 cm. Sellaisesta ulkonemasta ei syntyne vielä tunnetta, että teos olisi päällekkävyä. Teoksen värit keventävät ilmettä myös. Huolellinen sommittelu paikanpäällä ennen ripustusta varmistaa halutun vaikutelman syntymisen.

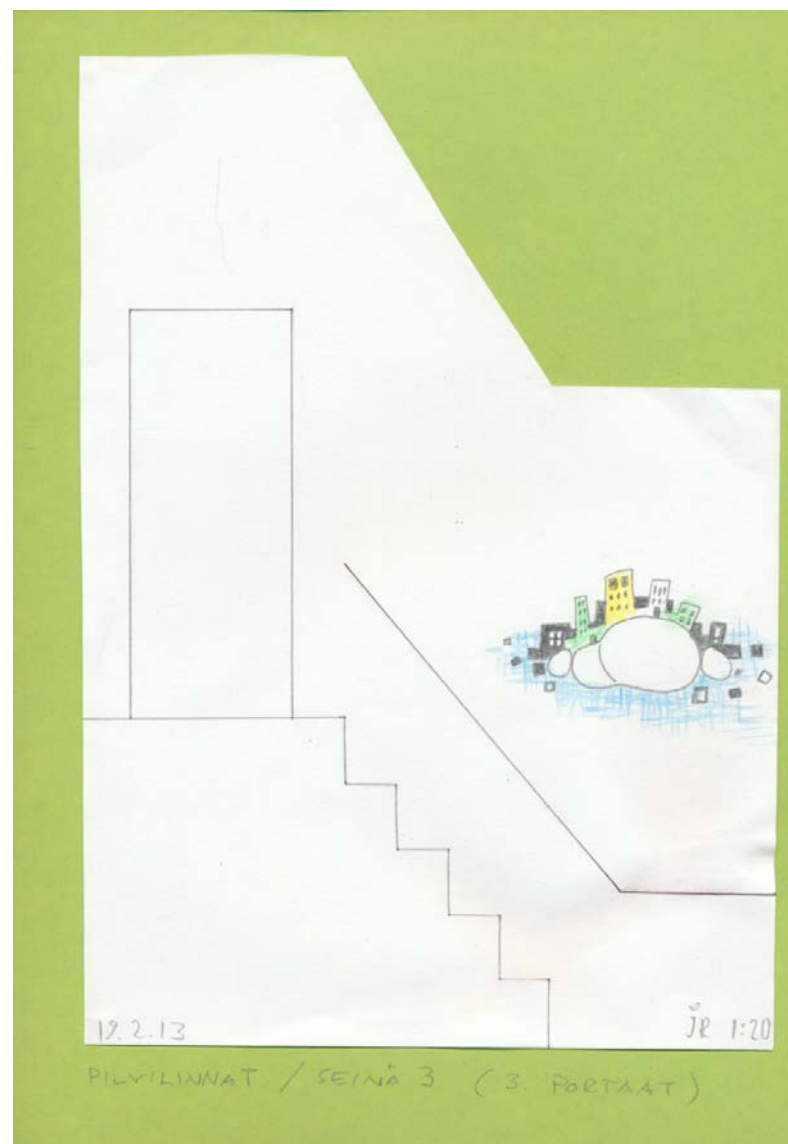
Teossuunnitelmassa määrittelin teoksen kokonaishinnaksi 2000 euroa. Määrittelin hinnan karkeasti arvioimalla. Hinta kattaa ma-

teriaalikulut ja välineiden hankinnat. Kulujen jälkeen käteen jäävä summa on urakkapalkka työstä. Laskutan teoksen Suomen palkkiopalvelu -laskutuspalvelun kautta kahdessa osassa. Puolet summasta laskutan toukokuun 2013 lopussa kattaakseni reliefien valmistuksen kulut ja oman työpalkkani. Toinen puolisko teoksen hinnasta laskutetaan teoksen seinämaalauksen ja ripustuksen toteutuksen jälkeen.

7.1 Toimeksiantajan palaute ja suunnitelman viimeistely

Esittelin teossuunnitelman Tuula Vartiainenille tapaamisessa 20.2.2013. Paikalla esittelyssä oli myös Kuopaksen remontista vastaava rakennusurakoitsija. Hän oli mukana ottaakseen kantaa teoksen ripustukseen. Mukana esittelytilaisuudessa minulla oli piirrossuunnitelmia teoksesta, pieni kolmiulotteinen hahmotelma yhdestä teoksen osasta ja keraamiset koepalat valitsemistani lasitteista (kuva 58, s. 51). Kerroin suullisesti teoksen idean ja vastasin paikallaolijoiden kysymyksiin. Sisustusarkkitehti Karita Korhoselle lähetin suunnitelmasta esityksen sähköisessä muodossa. Esitys on opinnäytetyön lopussa liitteenä (liite 4).

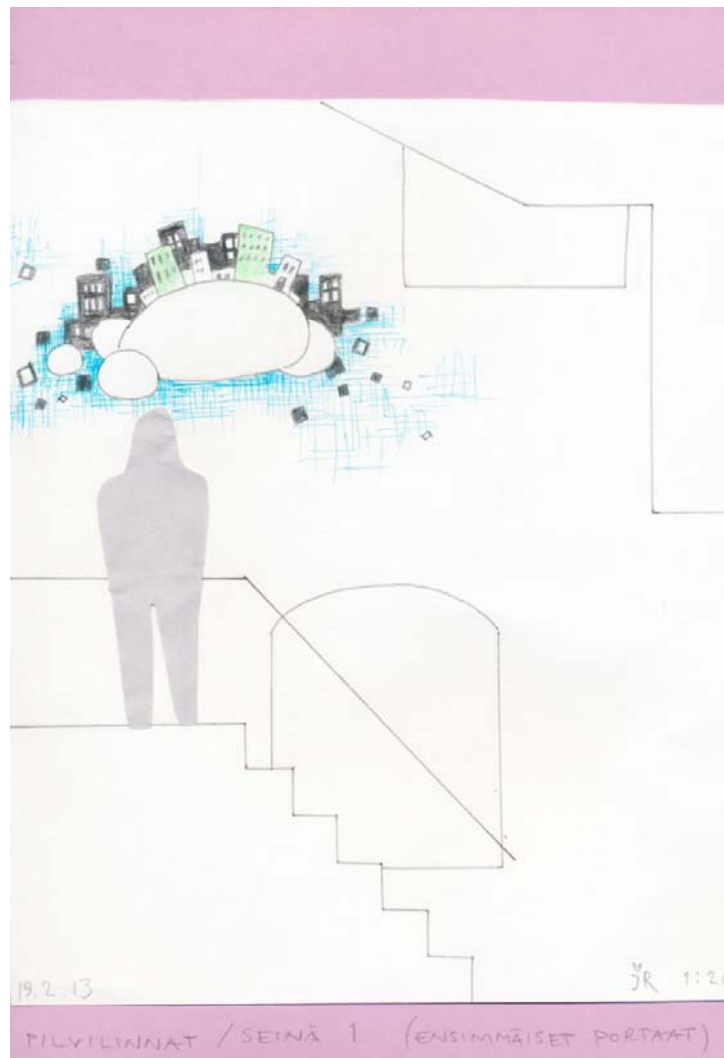
Teos levittäytyy kolmelle seinälle. Viereinen kuva (kuva 55) esittää yhtä näistä kolmesta seinästä. Kuvan tarkoitus on havainnollistaa teoksen sommittelua seinälle. Seuraavalla sivulla on piirroskuvat myös kahdesta muusta seinästä (kuvat 56 ja 57). Opinnäytetyön lukijalle näistä ei välity teoksen vaikutus tilan kokonaisilmeeseen parhaalla mahdollisella tavalla. Paikanpäällä esittelyssä kuvat riittivät, sillä tila oli tuttu kaikille paikallaolijoille.

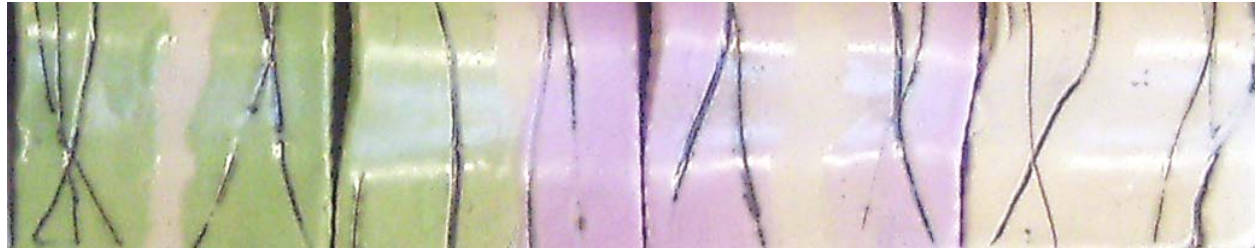
Kuva 55. Teoksen mittakaavaa ja sommittelua havainnollistava piirros 1/3.

Kuva 56. Teoksen mittakaavaa ja sommittelua havainnollistava piirros 2/3.

Kuva 57. Teoksen mittakaavaa ja sommittelua havainnollistava piirros 3/3.

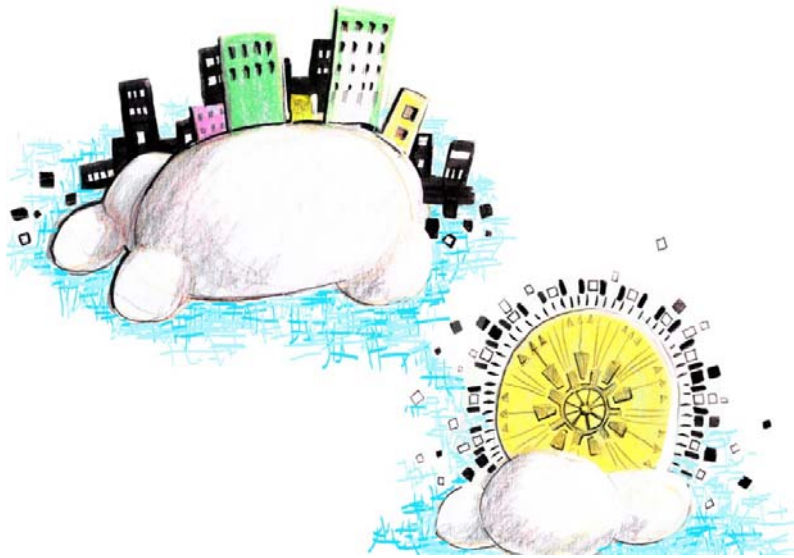
Kuva 58. Lasitekoepalojen väriskaala. Näiden lisäksi työssä käytetään keltaista lasitetta, joka näkyy kuvassa 38 sivulla 38.

Suunnitelmasta pidettiin, eikä korjausehdotuksia tullut ollenkaan. Paikalla ollut rakennusurakoitsija tosin kommentoi pilke silmäkulmassa savesta ja paperista askartelemaani kolmiulotteista hahmotelmaa hutaistun näköiseksi (kuva 54, s. 46). Eihän se kaunis ollut, mutta täytti tehtävänsä. Hahmotelman tarkoitus oli ilmentää, mitkä osat teoksesta ovat keramiikkaa ja mitkä osat maalataan. Esityskuvat olisivat omasta mielestäni yleisestikin saaneet olla viimeistellympiä ja ammattimaisemman näköisiä. Tämä oli kuitenkin paras lopputulos, mihin pystyin kiireisellä aikataululla. Tein kaiken materiaalin lasitekoepaloja lukuunottamatta esittelyä edeltävänä iltana, sillä päätin silloin vielä muokata suunnitelmaa (ks. s. 45).

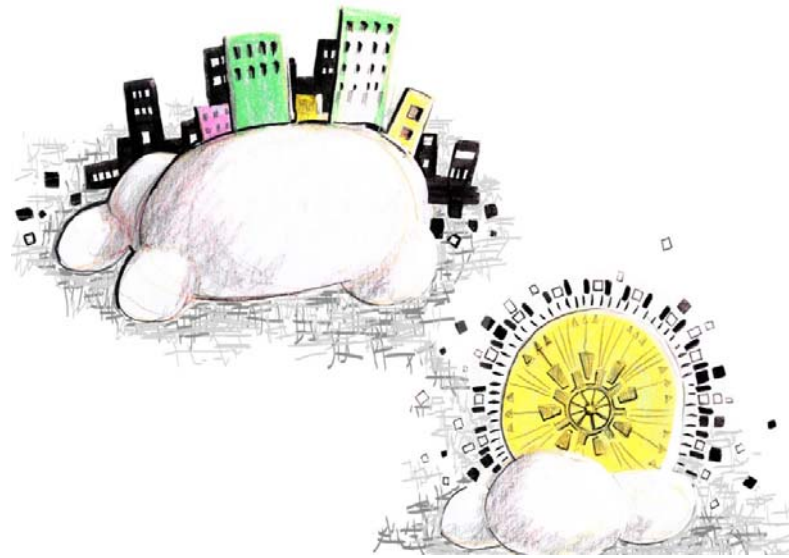
Suunnitelman sinetöimiseksi lähetin Vartiaiselle sähköpostitse tarjouksen (liite 5), jonka allekirjoittamalla hän hyväksyi teosuunnitelman aikatauluineen ja kustannuksineen.

Pyysin sähköpostitse lähettämäni teosidean esittelyn yhteydessä Karita Korhoselta mielipiteitä suunnitelmastani. Sain Korhosen palautteen puhelimitse 26.3.2013. Suunnitelmani olivat Korhosen mukaan ”komeata katsottavaa”. Pyysin häneltä mielipidettä teoksen värimaailmasta. Suunnitelmassani keraamisissa osissa oli valkoisen lasitteen lisäksi käytetty vaaleanpunaista, vihreää ja keltaista, sekä tehosteena metallinhoitoista kulta-mangaanipatinaa. Värit olivat Korhosen mielestä toimivat ja sopivat Kuopas Oy:n ilmeeseen. Kuopaksen Internet-sivujen värimaailma on pinkki-vihreä. (Korhonen 2013)

Esitin teossuunnitelmassa seinämaalaukseen kahta eri väri vaihtoehtoa: harmaata ja sinistä (kuvat 59 ja 60, s. 51). Karita Korhosen mielestä sininen tuntui näistä paremmalta vaihtoehdolta. Omastakin mielestäni se on vaihtoehdoista raikkaampi ja nuorekkaampi. Harmaa taas on ilmeeltään hillitympi. Ammatillaisen mielipiteet teoksen värimaailmasta ja sommittelusta antoivat varmuutta jatkaa työskentelyä. Korhonen kertoi lisäksi tilan alustavista materiaali- ja värisuunnitelmista. Aulan ja portaikon värimaailma tulee olemaan neutraali. Seinistä tulee valkoiset ja lattia päällystetään keraamisilla, vaaleasävyisillä laatoilla. (Korhonen 2013)

Kuva 60. Suunnitelma reliefeistä sinisen seinämaalauksen päällä.

Kuva 59. Suunnitelma reliefeistä harmaan seinämaalauksen päällä.

7.2 Teoksen toteutus

Teos koostuu uniikeista, keraamisista seinälle kiinnitettävistä reliefeistä ja seinämaalauksesta. Valmistan teoksen keraamiset osat itse touko-kesäkuussa 2013. Käytän työskentelyyn Kuopion Muotoiluakatemian keramiikan työtiloja. Voin mahdollisesti myös käyttää työpaikkani tiloja ja keramiikkauunia. Käytän keraamisten osien valmistamiseen käsinrakennustekniikoita ja mahdollisesti apumuotteja.

Opinnäytetyön aikana valmistin lasitekoepalat. Koepalakaavio on opinnäytetyön liitteenä (liite 6). Lasitekoepalojen avulla pyritään havainnollistamaan ja tutkimaan seuraavia asioita: keraamisen reliefin pintarakenne, väri ja kuvapinnan muodostaminen sekä lasitteen ja savimassan yhteensopivuus. Koepalat esiteltiin asiakkaalle teossuunnitelman esittelyn yhteydessä. Koepalojen avulla valittiin teokseen sopivimmat sävyt.

Valitsin koepaloihin lasitteet ja massat aiemman kokemukseni perusteella. Ne ovat minulle tuttuja ja käytössä hyviksi havaittuja. Kokeet on silti hyvä tehdä, kun halutaan varmistaa onnistunut lopputulos. Valmistin koepalat vaaleasta WM-kivitavaramassasta. Olen käyttänyt massaa paljon myös aiemmissa töissäni, joten tunnen massan käyttäytymisen ja ominaisuudet.

Lasitekokeiden pohjaksi valitsin EC150-nimellä kutsumani valkoisen mattalasin. Lasitteen resepti on E. Cooperin kirjasta *The Potters Book of Glaze Recipes* (2004). Lasitteen resepti kerrotaan koepalakaaviossa, joka on opinnäytetyön lopussa liitteenä (liite 6). Tätä lasitetta olen käyttänyt ennenkin töissäni ja myös kokeillut sen värjäämistä keraamisilla pigmenteillä. Nyt tavoitteeni oli tutkia pigmentin määrän vaikutusta värisävyn kyläisyyteen. Värjäsin lasitetta violetilla, vihreällä ja harmaalla pigmentillä. Koepalat poltin 1250 °C-huippulämpötilaan.

Kun materiaalivalinnat on tehty, jatkan reliefien rakenteen tutkimista erityisesti ripustamisen ja sopivan käsinrakennustekniikan kannalta. Valmistan ensin yhden reliefeistä 1:1-mittasuhteessa ja testaan ripustuksen toimivuuden. Jos ripustus toimii ja reliefi onnistuu toivotulla tavalla, jatkan työskentelyä samaan malliin kunnes kaikki reliefit ovat valmiina. Luovutan reliefit Kuopas Oy:lle kesäkuussa 2013. Reliefit säilytetään Kuopaksen tiloissa ripustukseen asti.

Reliefien valmistus onnistuu noin neljän viikon aikana, jos toteuttamisessa ei ilmene suuria ongelmia. Haasteena on reliefien huolellinen suunnittelu ja iso koko. Reliefisaarekkeita tulee teokseen yhteensä neljä. Saarekkeet täytyy koota osista niiden suuren koon vuoksi. Yhden reliefisaarekkeen halkaisija on noin 100

x 100 cm, eikä niin suuri esine mahdu kunnolla keramiikkauuniin. Myös suuren kappaleen siirtely on hankalaa, joten reliefien osittelu on järkevää.

Toteutussuunnitelmassa sovimme Vartiaisen kanssa välipalaverista ennen teoksen ripustusta. Palaveri pidetään, kun teoksen sijoituspaikassa oleva remontti on siinä vaiheessa, että seinäteoksen toteutus alkaa olla ajankohtainen. Vartiaisen arvion mukaan remontin pitäisi olla valmis vuonna 2014. Palaverin kutsuu koolle Tuula Vartiainen. Tässä palaverissa sovitaan yksityiskohdat seinämaalaukseen tarvittavista resursseista ja käytännön toteutuksesta, kuten seinämaalauksen tekoon ja reliefien kiinnitykseen kuluva ajasta, ajankohdasta, välineistä ja materiaaleista. Maalaamisessa ja ripustamisessa tarvitaan tikkaita ja telineitä, joiden lainaan hankkiminen tai vuokraaminen voi onnistua esimerkiksi Kuopaksen toimitilojen remontista vastaavan urakoitsijan kautta.

Aion itse maalata suunnittelemani teoksen ja ohjaan reliefien ripustusta. Kaikki projektin aikana tehdyt päätökset kulkevat toimitusjohtaja Tuula Vartiaisen kautta.

Seinämaalaukseen toteutetaan suoraan seinään vapaalla kädellä maalaten ja sapluunoja apuna käyttäen. Maalaamiseen käytetään erikokoisia siveltimiä ja teloja. Ennen varsinaista maalaustyötä seinäpinta puhdistetaan pölystä ja tahroista. Lattiapinnat suojataan muovilla tai paperilla maaliroskeilta. Seinään kiinnitetään maalarinteipillä "suunnistusmerkkejä" maalaamisen avuksi mittapiirrosten avulla. Tarvittaessa maalaus hahmotellaan kevyesti seinälle esimerkiksi lyijykynällä tai hiilellä. Maalaamiseen ja ripustamiseen kulunee ainakin pari päivää.

8 POHDINTA

Opinnäytetyön tekeminen oli monipuolinen kokemus. Tässä osiossa käsittelen tärkeimpiä opinnäytetyöprosessin aikana tekemiäni havaintoja. Havainnot liittyvät ammatilliseen kasvuun ja tavoitteiden saavuttamiseen.

Ensimmäinen päätavoitteistani oli kokeilla omia siipiä työelämässä. Oman osaamisen markkinointi onnistui, sillä sain tarkoitukseen sopivan toimeksiannon. Portfolion teko oli tärkeä osa opinnäytetyötä, sillä siitä oli hyötyä toimeksiantajan etsimisessä. Portfoliolla on ollut käyttöä jo muissakin työhöni liittyvissä yhteyksissä.

Vastuun määrä toimeksiannossa yllätti aluksi. Opiskellessa totuin siihen, että joku aina tukee ja valvoo projektin etenemistä. Välillä tuntui vaikealta pitää ohjaksia hallussa ja muistaa huolehtia kaikesta – tapaamiset, yhteistyötahojen pitäminen tilanteen tasalla, opinnäytetyön kirjoittaminen, teossuunnitelman monet eri ulottuvuudet (visuaalinen ilme, tekninen toteutus, hinnoittelu jne.). Loppua kohti itsevarmuus kuitenkin kasvoi. Teossuunnitelman selkeytyminen ja koko projektin ”tiivistyminen” varmasti vaikutti myös varmuuden tunteeseen.

Yhteistyökumppanin kanssa työskentelyyn ja viestintään en ole omalta osaltani täysin tyytyväinen. Minun olisi pitänyt olla rohkeammin yhteydessä yhteistyökumppaniini, kysyä mielipiteitä ja neuvoja. Tämä olisi auttanut päätösten teossa – yhteistyön sijaan pohdin ratkaisuja ongelmiin itsekseni. Jos aloittaisin yhteistyön nyt, sopisin heti alussa yhteistyökumppanin kanssa säännöllisistä tapaamisista. Tapaamisissa seurattaisiin projektin etenemistä, tarkasteltaisiin luonnoksia yhdessä ja keskusteltaisiin. Tapaamiset pitäisivät projektin käynnissä ja yhteistyökumppanilta saatu palaute parantaisi työskentelymotivaatiota.

Kuvat toimivat viestinnän välineinä minun ja toimeksiantajan välillä. Usein meillä ei ollut mahdollisuutta järjestää tapaamista, jolloin olisin voinut kertoa suullisesti kuvien sisällöstä. Siksi halusin kuvien olevan ymmärrettäviä, vakuuttavia ja kertovia. Kuvien sanomaa avasin saatetekstillä. Yleensä kuvien tarkoitus oli antaa mielikuva siitä, mihin suuntaan halusin seinäteoksen suunnitelmaa viedä. Onnistuin mielestäni tässä viestintäpuolessa paremmin aina loppua kohden.

Kokonaisuudessaan olen melko tyytyväinen työskentelyyni. Lopputulos, teossuunnitelma, on ihan hyvä, vaikka se voisikin olla vielä yksityiskohtaisempi ja mietitympi. Teoksen toteuttami-

nen on yllättävänkin kompleksinen projekti, jossa täytyy osata ottaa huomioon valtavasti asioita. Toisaalta on hyvä että suunnitelmassa on liikkumavaraa, sillä projekti on vielä kesken. Vastauksia kysymyksiin löytyy kyllä sitten, kun niistä tulee ajankohtaisia. Liika kiirehtiminen ja asioiden edelle meneminen voi viedä huomion pois tähän hetkeen vaikuttavista asioista. Täytyy kuitenkin myös osata katsoa kokonaiskuvaa, jotta tehdyt ratkaisut eivät käänny itseään vastaan myöhemmin.

En malta odottaa, että pääsen viemään projektia eteenpäin ja valmistamaan reliefejä. Teoksen suunnitteluprosessi synnytti lukuisia muitakin teosideoita, joiden parissa työskentelyä haluan vielä jatkaa.

Opinnäytetyöprosessin aikana tein kuvia päivittäin piirtäen ja maalaten. Mielestäni tyylini ja taitoni kehittyivät huomattavasti opinnäytetyön teon aikana. Kuvallisen ilmaisun kehittyminen vaikuttaa moneen osa-alueeseen elämässäni: ensinnäkin tunnistettavan oman tyylin ja kädenjäljen muotoutuminen edistää työllistymistä. Tunnistettavasta tyylistä muodostuu vähitellen ikään kuin brändi.

Käsittelen tunteitani ja ajatuksiani kuvien kautta. Huomasin opinnäytetyöprosessin aikana tämän kyvyn merkityksellisyyden. Havaitsin jopa henkilökohtaista kasvua ihmisenä, ymmärrykseni

omasta elämästäni kasvoi. Parempi itsetuntemus johtaa myös parempaan ammattiosaamiseen. Jos asiat ovat mielessä aivan sekaisin, on työhön keskittyminen vaikeaa. Minua auttaa, kun saan mielessä pyörivät harmit, kysymykset ja ideat näkyvään muotoon. Samalla syntyy kuvamateriaalia, jota voi tallettaa ideapankkiin tulevia projekteja varten.

Luovan prosessin tarkastelu antoi paljon pohdittavaa. Luovan prosessin aikana liikutaan divergentistä ajattelusta konvergenttiin prosessin edetessä. Divergentti ajattelu on minulle luontaisista: ideoita syntyy ja rönsyilee, niiden kehittäminen sujuu hyvin tiettyyn pisteeseen saakka. Kun olisi aika ryhtyä tekemään rajoituksia ja päätöksiä, työskentely alkaa tökkiä. Konvergentti ajattelu tuntuu vaikealta.

Luulen, että myös toinen suurimmista ongelmistani työskentelyssä liittyy pohjimmiltaan edelliseen havaintoon. Olen aina ollut surkea aikataulujen noudattaja, ja sama vitsaus kuului myös opinnäytetyöni tekoon. Aikataulutuksessa epäonnistuminen oli seikka, johon olen kaikkein vähiten tyytyväinen opinnäytetyössäni. Jos osaisin tehdä päätöksiä ja rajoituksia yhtä rivakasti kuin tuottaa uusia ideoita, työskentely nopeutuisi huomattavasti. Lykkään päätösten tekoa, kun en epävarmuuteni takia pysty valintoihin ja ahdistun, mikä vaikeuttaa työskentelyä entisestään. Itsetuntemuksen kehittäminen olisi tässäkin ongelmassa

tärkeää: minun olisi opeteltava päätösten tekoa myös työelämän ulkopuolella ja kehitettävä tietoisesti konvergenttia ajattelua. Jatkossa aion paneutua lisää oman luovan työskentelyni kehittämiseen.

Luovaan prosessiin syventyminen oli äärimmäisen mielenkiintoista. Aion varmasti jatkaa aiheen tutkimista. Luovuus ja luova prosessi ovat laajoja kokonaisuuksia tutkittavaksi ja opinnäyte-

työssäni pääsin vasta raapaisemaan näiden ilmiöiden ymmärtämisen pintaa. Ymmärtämykseni aiheesta kuitenkin kasvoi huomattavasti alkutilanteeseen verrattuna ja opinnäytetyöni on hyvä pohjatyo aiheeseen syventymiselle.

9 KUVALUETTELO

- Kuva 1 Johanna in Wonderland (Omakekuva). 2010. Akryylimaalauks. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 2 Opinnäytetyön tehtävänasettelua työelämähakuisesta näkökulmasta. 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 3 Kevät. 2013. Keraaminen reliefi. Johanna Rieppo. Yksityishenkilön kokoelmassa.
- Kuva 4 Esimerkkisivu portfolioistani. 2011. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 5 Kuopaksen asiakaspalvelun toimipisteen sisäänkäynti helmikuussa 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 6 Valööripiirros aulatilasta. Helmikuu 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 7 Viivapiirros aulatilasta. Helmikuu 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 8 Näkymä etuovelta portaikkoon. Helmikuu 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 9 Porrastasanteen suuri seinä Kuopaksen toimitiloissa. Helmikuu 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 10 Näkymä porrastasanteelta vasemmalle katsottuna. Helmikuu 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 11 Työpöytä ja muistiinpanovälineitä. Maaliskuu 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.

- Kuva 12 Aiheen hakemista sanojen avulla. Helmikuu 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 13 Nyt syntyy paskaa. Maaliskuu 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 14 Varhainen nimeämätön ideapiirros. Helmikuu 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 15 Unelmakoti. Helmikuu 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 16 Unipäiväkirjaan voi myös piirtää kirjoittamisen lisäksi. 17.7.2011. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 17 Tulitaideryhmä Palo harjoittelee helmikuussa 2012. Ympäröivä maailma on täynnä virikkeitä luovalle mielelle. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 18 Sometimes I feel like an idiot. Hetkellisten tunnetilojen tallentaminen on minulle tärkeää. 21.9.2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 19 Pintojen ja rytmien leikkiä. 19.11.2011. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 20 Ajatuksia luovasta ympäristöstä. 17.5.2012.
Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 21 Hahmoja batiikkikankaassa. Batiikkivärjätyn kankaan laikuissa alkoi näkyä elämää. Tallensin otukset muistikirjaani. Elokuu 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.

- Kuva 22 Kaikki omissa kennoissaan. 16.4.2012.Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 23 Värikäs lintu. Maaliskuu 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 24 Piirrä piirrä piirrä! Tunteiden ja ajatusten ilmaisua työn lomassa. Maaliskuu 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 25 Kuvan sommittelua seinäpinnalle. 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 26 Mustavalkoisia rytmejä. Kuvakollaasi yhteensopivista ideoista. 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 27 Cityeläimiä. 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 28 Cityjänis. 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 29 Mustekynäpiirroksia. 5. ja 6.3.2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 30 Korpinpojat. Maaliskuu 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 31 Korpinpoikien koti. 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 32 Korpinpoika. 2012. Sekatekniikka. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 33 Nönnöttävät toteemit. 8.3.2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 34 Toteemipuita. 21.3.2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.

- Kuva 35 Totem Trees. 2012. Akryylimaalaus. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 36 Tuhat hetkeä. Yksi variaatio teosideasta. 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 37 Tuhat hetkeä. Kokeilin teoksen taustaväriksi myös pinkkiä, mutta hylkäsin värivaihtoehdon liian hyökkäävänä. 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 38 Erivärisiä lasitteita patinan päällä. 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 39 Maljakkoluonnos. 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 40 Tussia ja rytmejä. Elokuu 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 41 The Drummer. 2.8.2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 42 Sammakko sateessa. Elokuu 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 43 Alkuperäinen Sponge-ideapiirros. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 44 Yksi Sponge-ideasta poikineista variaatioista. 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 45 Tänään-nimisen teosidean sommittelua tilaan. Joulukuu 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 46 Kasva-nimisen teosidean kuva-aiheita. Joulukuu 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.

- Kuva 47 Ensimmäinen kuvallinen versio Pilvilinnat-ideasta. 2013. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 48 Ihmishahmoja pilvisaarekkeilla. Pilvilinnat-teosidean muokkausta 13.2.2013..Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 49 Vihreää ja aurinkoista. Pilvilinnat-idean muokkausta. Tämä versio oli jo lähellä päätyä lopulliseksi suunnitelmaksi. 2013. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 50 Taloja ja asukkaita. Helmikuu 2013. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 51 Tussipiirros Pilvilinnoista. Lopullisen teossuunnitelman tyyli on jotain tämän ja kuvan 49 väliltä. 2013. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 52 Pilvilinnat-teoksen ilmeen suunnitteluprosessi jatkui viime hetkille saakka. 2013. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 53 Teoksen tyyliä havainnollistava piirros Pilvilinnat-teoksen suunnitelmasta. 19.2.2013. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 54 Kolmiulotteinen hahmotelma Pilvilinnat-teoksesta. 19.2.2013. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 55 Teoksen mittakaavaa ja sommittelua havainnollistava piirros 1/3. 19.2.2013. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 56 Teoksen mittakaavaa ja sommittelua havainnollistava piirros 2/3. 19.2.2013. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.
- Kuva 57 Teoksen mittakaavaa ja sommittelua havainnollistava piirros 3/3. 19.2.2013. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.

Kuva 58 Lasitekoepalojen väriskaala. 2012. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.

Kuva 59 Suunnitelma reliefeistä harmaan seinämaalauksen päällä. 2013. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.

Kuva 60 Suunnitelma reliefeistä sinisen seinämaalauksen päällä. 2013. Johanna Rieppo. Tekijän arkistot.

10 AINEISTOT

Arppe, N. 2011. Katjuska ja Dunja – Asiakastyönä suunnitellut ja valmistetut reliefit. Kuopio: Savonia-ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö.

Csikszentmihalyi, M. 1990. Flow – elämän virta: tutkimuksia onnesta, siitä kun kaikki sujuu. Suomentanut Ritva Hellsten . Helsinki: Rasalas.

Florida, R. 2005. Luovan luokan esiinmarssi. Helsinki: Talentum.

Howard, K. 1996. Taidekoulu. Karkkila: Kustannus-Mäkelä Oy.

Kulmala, M. 2009. Hyvä idea ei toimi. WSOY

New, J. 2005. Drawing From Life: The Journal As Art. New York: Princeton Architectural Press.

Puonti, K. 2006. Keraamiset seinäteokset Kuopion Yliopistollisen sairaalan pysäköintitaloon. Kuopio: Muotoiluakatemia. Opinnäytetyö.

Suhonen, P.;& Tenkama, P. 2010. Raportointiohjeet. Kuopio: Savonia-ammattikorkeakoulu.

Tarkiainen, N. 2007. Kaikki alkoi metsästä: henkilökohtainen suunnittelun prosessi. Kuopio: Muotoiluakatemia. Opinnäytetyö.

Tuhkanen, S. 2009. Räsy pokkaa : luovan suunnitteluprosessin kuvaus. Kuopio: Savonia-ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö.

11 LÄHTEET

Cooper, E. 2004. *The Potter's Book of Glaze Recipes*. Uudistettu versio vuoden 1980 painoksesta. Lontoo: A & C Black Publishers Ltd.

Hakala, J. T. 2002. *Luova prosessi tieteessä*. Helsinki: Gaudeamus Kirja.

Järvilehto, L. 2009. *Luovan työn opas 1.0* [verkkodokumentti]. Filosofian Akatemia [viitattu 18.11.2012]. Saatavissa: http://www.filosofianakatemia.fi/sites/default/files/pdf/LEONARDO_opas.pdf.

Konttinen, R. & Laajoki, L. 2005. *Taiteen sanakirja*. Toinen painos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Otava.

Korhonen, Karita 2012. Sisustusarkkitehti. Oy Karja & Ko Ab. 3.9.2012. Puhelinkeskustelu.

Korhonen, Karita 2013. Sisustusarkkitehti. Oy Karja & Ko Ab. 26.3.2013. Puhelinkeskustelu.

Kuopion Opiskelija-asunnot Oy [verkkosivu, viitattu 11.12.2012]. Saatavissa: <http://www.kuopas.fi/About%20Kuopas.aspx>.

Vartiainen, Tuula 2012. Toimitusjohtaja. Kuopion Opiskelija-asunnot Oy. Kuopio 7.2.2012. Suullinen tiedonanto.

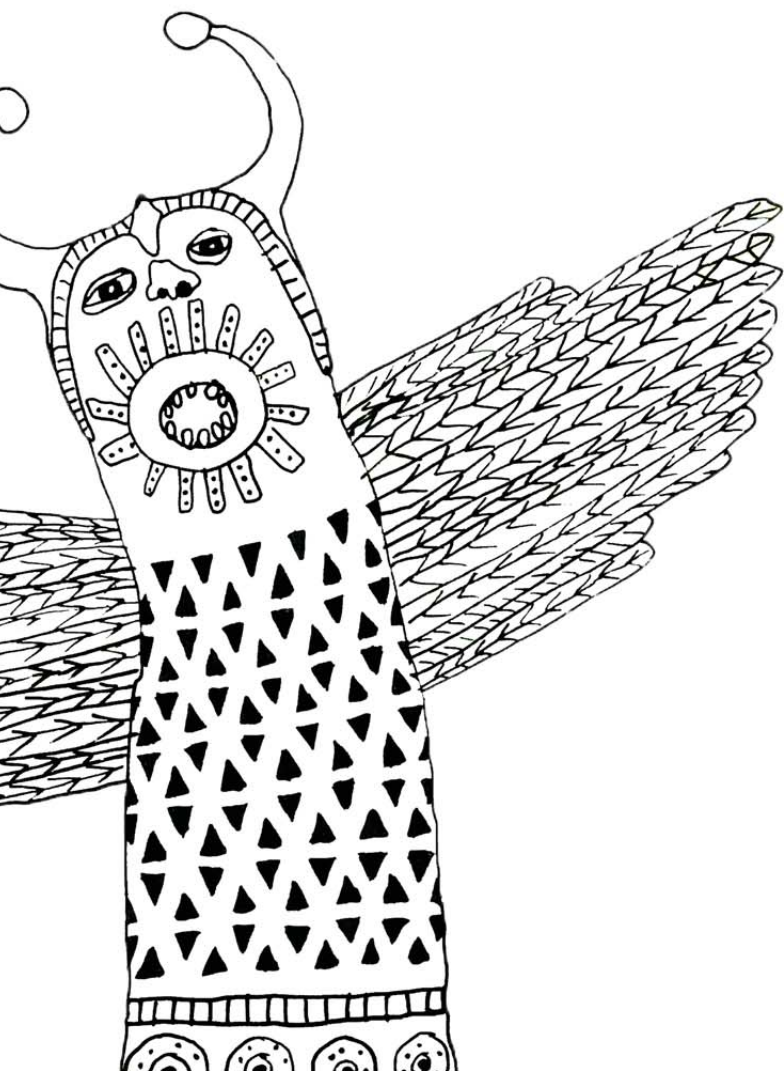
Vartiainen, Tuula 2012. Toimitusjohtaja. Kuopion Opiskelija-asunnot Oy. Kuopio 20.2.2013. Suullinen tiedonanto.

Vilka, H. & Asikainen, T. 2003. *Toiminnallinen opinnäytetyö*. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

PORTFOLIO

JOHANNA RIEPPO

TERVETULOA TUTUSTUMAAN PORTFOLIOONI!

KERAMIikka- JA LASIMUOTOILUN OPINTONI OVAT PARHAILLAAN LOPPUSUORALLA. PÄÄAINEENI ON KERAMIikka JA OPINNOIS-SANI OLEN PAINOTTANUT ILMAISULLISTA TYÖSKENTELYÄ JA TAIDETTA.

KUVATAIDETTA TEEN MYÖS PIIRROSTEN JA MAALAUSTEN MUODOSSA. TÄSSÄ PORTFOLI-OSSA ON KUVIA KERAMIikkATÖISTÄNI JA MAALAUKSISTANI.

PORTFOLION TARKOITUS ON ANTAA ESIMERK-KEJÄ KUVALLISESTA OSAAMISESTANI JA TYYLISTÄNI. PORTFOLIO SISÄLTÄÄ MYÖS CV:N.

KERAMIikka

TOTEEMI

2011

TILAVUUS 1,95 L

KORKEUS N. 18 CM

TOTEEMI-PURKIN SUUNNITTELIN JA VALMISTIN SARJAVALMISTEINEN TUOTE -KURSSILLA.

SELKEÄMUOTOISESSA TUOTTEESSA NÄYTÄVÄ PIIRROSKUVITUS PÄÄSEE OIKEUKSIINSA.

TAIVAANRANNANMAALARI

2010

KORKEUS N. 40 CM

VEISTOS ON TEOKSEN SEITSEMÄN PENINKULMAN
SAAPPAAT PARI. MOLEMMISSA TEOKSISSA KÄSIT-
TELIN VOIMAN JA VOIMATTOMUUDEN TEEMAA.

MIELEN VOIMA ON USKOMATON - IHMINEN VOI
UNOHTAA KEHONSA JA YMPÄRÖIVÄN TODELLISUUDEN
ESIMERKIKSI MEDITOIDESSAAN TAI NUKKUESSAAN.

TOISAALTA TAAS SYVÄ SURU TAI MUU TUNNETILA
VOI LAMAUTTAA RUUMIIN TOIMINTAKYVYN
TAHDOSTA RIIPPUMATTA.

SEITSEMÄN PENINKULMAN SAAPPAAT

2010

KORKEUS N. 90 CM

TEOKSEN TEEMA ON SAMA KUIN TAIVAANRANNANMAALARI-
VEISTOKSEN KOHDALLA.

LÄHESTYIN VOIMAN JA VOIMATTOMUUDEN AIHEPIIRIÄ
"LIIAN SUURIIN SAAPPAISIIN" ASTUMISEN KAUTTA. TEOS
SAI NIMENSÄ SATUKIRJOJEN TAIKASAAPPAIDEN MUKAAN.

SUOJELUSOLENNOT

2010

KORKEUS N. 15 CM

SUOJELUSOLENNOT SYNTYIVÄT VÄLIT-
TÄMÄÄN HYVÄÄ TAHTOA JA MIELTÄ, ILOA
JA ONNEA OMISTAJANSA ELÄMÄÄN.

OLENNOT ON VALMISTETTU KÄSIN ILMAN
MUOTTIA, JOTEN JOKAINEN ON YKSILÖL-
LINEN KASVONPIIRTEITÄ MYÖTEN.

PAN

2009

KORKEUS N. 30 CM

TÄSSÄ TYÖSSÄ YHDISTYY MONTA MINULLE
TÄRKEÄÄ ASIAA: MYSTIIKKA JA SADUT,
NAAMIO, ILMEIKÄS LOPPUTULOS, UNIIK-
KIUS SEKÄ ELÄVÄ, PATINOITU PINTA.

AHMATTI

2009

KORKEUS N. 15 CM

TÄMÄ KILTTI AHMATTI - AHMAN TAPAINEN,
KARHUN KALTAINEN - TARKKAILEE MAAIL-
MAA SUU APPOSEN AUKI! NAURAAKSEEN,
LAULAAKSEEN TAI AHMAISTAKSEEN
SUUHUNSA KAIKEN TIELLEEN TULEVAN.

MALJAKKO

2008

KORKEUS N. 20 CM

IHMISKASVOINEN MALJAKKO ON
KÄSINMUOTOILTU UNIIKKIKAPPALE.

PATINOITU, ROUHEA PINTAKÄSIT-
TELY ON OMINAISTA TYYLILLENI.

MAALAUKSET

MINEA

2011

TUSSI, KUIVAPASTELLILIIDUT JA
AKRYYLIVÄRIT PAPERILLE

N. 40 x 50 CM

MINEA-NIMI KYTKEYTYI KUVAAN SEN
TEKOPROSESSIN AIKANA. NAISHAHMO,
HÄRKÄ JA OMA MELANKOLINEN MIE-
LENTILANI ASSOSIOITUIVAT SINUHE
EGYPTILÄISEN RAKASTETUN, MINEAN,
TARINAAN.

LAPSUUDEN MUISTAA SUMEASTI
KUIIN YÖLLÄ NÄHDYN UNEN. TÄMÄN
TEOKSEN UTUISET PINNAT JA
SATUKIRJAMAISET HAHMOT MUIS-
TUTTAVAT LAPSUUDESTA JA MUIS-
TOJEN PALAAMISESTA UNISSA.

NIITYLLÄ

2011

KUIIVAPASTELLILIIDUT JA
AKRYYLIVÄRIT PAPERILLE
A2

YÖSSÄ / NIGHT CREATURES

2011

TUSSI, KUIVAPASTELLILIIDUT,
AKRYYLIVÄRIT JA LYIJKYNÄ PAHVILLE
A2

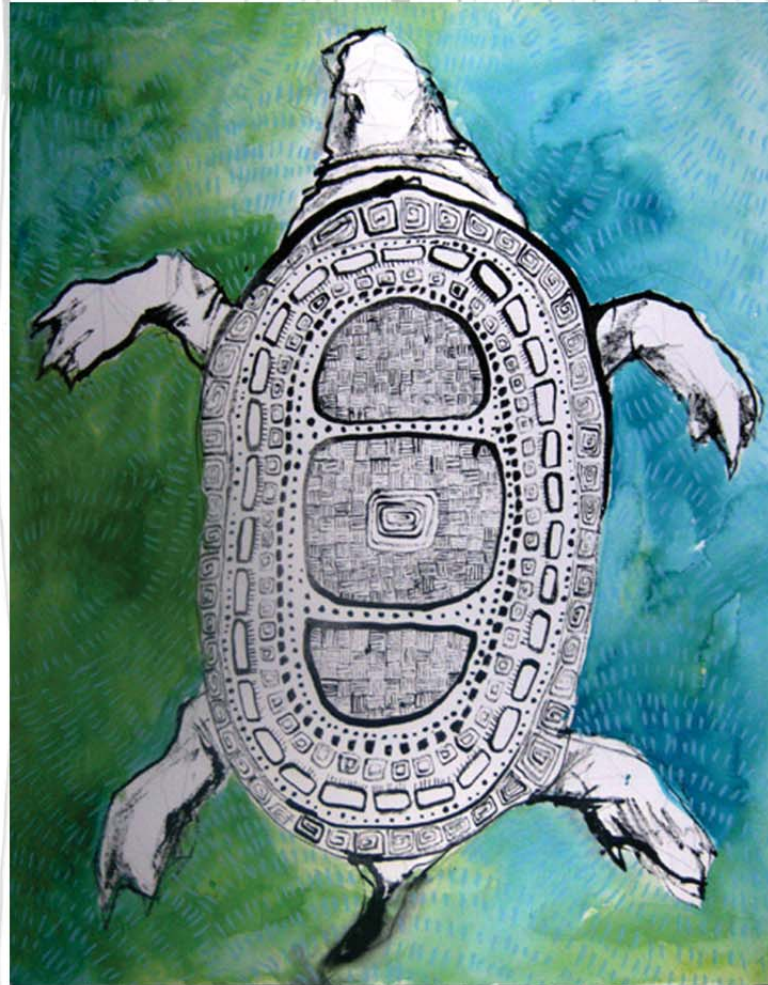
PÄIVÄT JA VIIKOT OVAT TÄYNNÄ KOHTAAMISIA
ERILAISTEN IHMISTEN KANSSA, VAIHTELEVIA
PAIKKOJA JA TUNNELMIA.

ERÄS OHIMENEVÄ HETKI JÄI ELÄMÄÄN TÄSSÄ
TAULUSSA.

MUSIIKIN RYTMİ, HENGI-
TYKSEN RYTMİ, LIIKKEEN
JA KÄDEN RYTMİ OVAT
KAIKKI OLENNaisia TEKI-
JÖITÄ TYÖSKENNELLESSÄNI.

FLOW-TILASSA MIELI, KÄSI
JA MATERIAALI TEKEVÄT
SAUMATONTA YHTEISTYÖTÄ.
RYTMİKONNA SYNTYI SPON-
TANISTI RYTMJÄ KUUN-
NELLEN JA SEURATEN.

RYTMİKONNA

2011

TUSSI, KUIVAPASTELLIT,
AKRYYLI- JA PEITEVÄRIT

PAPERILLE

A2

JOHANNA IN WONDERLAND

2008

AKRYYLIVÄRIT KANKAALLE

N. 40 x 50 cm

OMAKUVA.

LOPPUTULOS TOI MIELEENI LIISAN SEIKKAILUT
IHMEMAASSA, JOTEN NIMESIN TYÖN SEN
MUKAAN.

CV

JOHANNA RIEPPO

s. 1987

KOULUTUS

MUOTOILIJA, 2012
KERAMIikka- JA
LASIMUOTOILU
KUOPIO MUOTOILU-
AKATEMIA
SAVONIA-AMMAT-
TIKORKEAKOULU

KUVA-ARTESAANI, 2006
KUVANVEISTO
POHJOIS-KARJALAN AM-
MATTIOPISTO

TYÖKOKEMUS

KERAMIikkASTUDIO JENNI
LINNOVE
TYÖHARJOITTELIJA,
KESÄ-ELOKUU 2010

TAITO SHOP, JOENSUU
TYÖHARJOITTELIJA,
HELMI-HUHTIKUU 2008

POHJOIS-KARJALAN AMMAT-
TIOPISTO
TYÖHARJOITTELIJA
(KUVALLISEN ILMAISUN
OPETUS), ELO-LOKAKUU
2007

NÄYTTELYT

2010 ILLUSIA / KERAMIIK-
KA- JA LASIMUOTOILUN
OPISKELIJOIDEN YHTEIS-
NÄYTTELY
TAITEMIA-GALLERIA,
KUOPIO

2007 TOINEN TULEMINEN /
TAITEILIJARYHMÄ SAAMAT-
TOMAT
MUIKKU-GALLERIA, JOENSUU

2006 ENSINÄYTTELY /
TAITEILIJARYHMÄ SAAMAT-
TOMAT
MOKOMA-GALLERIA, JOENSUU

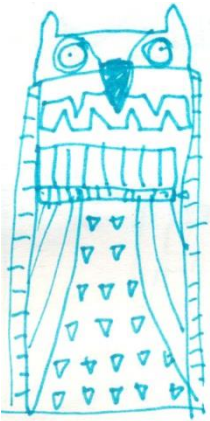
Kolme seinäteosehdotusta Kuopion opiskelija-asunnot Oy:lle

Johanna Rieppo

3.5.2012

Teoksen sijainti

Seinäteoksen paikaksi valitsin portaikon suurimman seinän (kuvat 1 ja 2). Se on sisääntuloa vastapäätä.

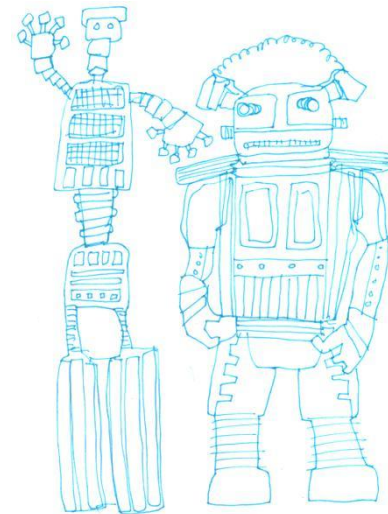
Kuva 1

Kuva 2

Seinäteoksen tyyliin voi valmistaa lisää esimerkiksi reliefejä, maalauksia tai veistoksia, joita voi sijoittaa muualle portaikkoon ja toimistotiloihin.

Opinnäytetyön puitteissa ehdin kuitenkin toteuttaa vain tämän yhden seinäteoskokonaisuuden, jonka nyt esittelen.

Kolme ehdotustani ovat variaatioita samasta ideasta:

Opinnäytetyössäni käsittelen luovaa prosessia, ja olen havainnoinut itseäni ja ympäristöäni seinäteoksen suunnittelun aikana kuvapäiväkirjan avulla.

Seinäteoksen kuva-aiheet ovat muunnelmia kuvapäiväkirjaan syntyneistä merkinnöistä.

Teoksen työnimi on ”Tuhat hetkeä”. Teos koostuu 14-20:sta keraamisesta laatasta. Käytän laattojen kuviointiin erilaisia keramiikan menetelmiä.

Kahdessa ehdotuksessa olen keraamisten laattojen lisäksi suunnitellut teokseen kuuluvan seinämaalauksen.

Haluan saada seinäteokseen samanlaista kuvien runsautta ja kollaasimaista ilmettä, kuin kuvapäiväkirjassani on.

Suunnitelma A

Kuva 3

Kuva 4

Kuvat 3 ja 4: ensimmäinen variaatio seinäteoksen suunnitelmasta. Taustakuvio (vihreä tai keltainen) on maalattu seinään ja kuviolaatat ovat keraamisia.

Ihmishahmo osoittamassa mittakaavaa

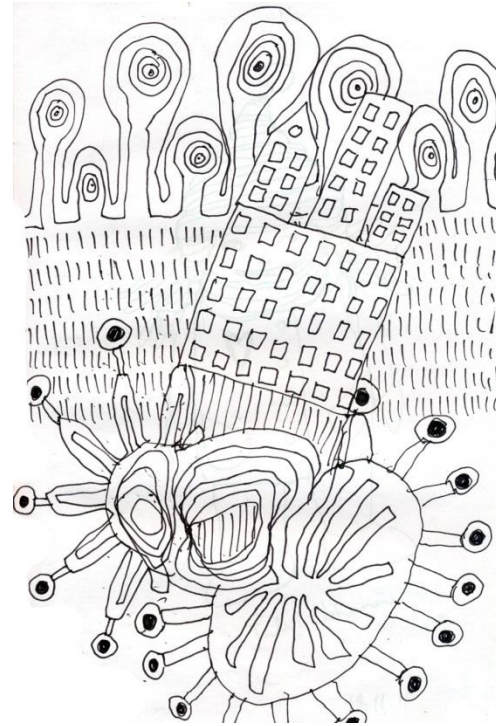
Yleistä kaikista suunnitelmista:

- Seinämaalauksen väriä voidaan miettiä: luonnoksissani olevat vihreä ja keltainen ovat minun ehdotuksiani, joista voi luonnollisesti neuvotella.
- Seinälaattojen kuva-aiheet ja värit ovat luonnoksissa viitteellisiä. Tarkoitukseni oli luonnosten avulla antaa mielikuva kokonaistyylistä.
- Kuvalaattojen tekemisen on tarkoitus olla spontaania ja iloista, kuten kuvapäiväkirjan tekokin on, jotta sama fiilis välittyisi.
- Laatat valmistetaan käsityönä ja materiaaliksi olen ajatellut (kotimaista) punasavea.

Aikataulusta

- Laattojen runsaan määrän takia en ehkä ehdi valmistaa niitä kaikkia kesäkuuksi, sillä en pääse koululle työskentelemään enää toukokuun jälkeen. Aikaa on vain kolmisen viikkoa.
- Jos teos on tärkeää saada kokonaisuudessaan ripustettua ennen tilan aukeamista asiakkaille, voin yrittää vuokrata jostain väliaikaisen työtilan teoksen loppuun saattamiseksi. Se kuitenkin lisää kustannuksia.
- Uskon että kevään aikana valmistuvista laatoista saadaan kuitenkin näyttävä kokonaisuus kesän ajaksi, ja loput laatat valmistetaan ja ripustetaan heti syksyllä kun koulun ovet aukeavat.
- Tarkempi aikataulu (ripustus, mahdollisesti seinämaalauksen teko) täytyy suunnitella yhdessä teidän remonttiaikataulunne huomioon ottaen.

Kustannuksista

Seinäteos Kuopakselle: Kustannusarvio				
Materiaalikulut				
		Kulutusarvio	Euroa (noin)	Yht. euroa
(Puna)savi		150 kg	2 /kg	300
Enkopi- ja lasiteraaka-aineet				40
Pigmentit				60
Seinämaali (esim. Biltema)		9 l	9,5 /l	85,5
				485,5
Muut kustannukset				
Ripustuslangat (rautalanka) (esim. Biltema)		20 m	/ 30 metrin 4 rulla	4
Tela, pensselit (maalamiseen) (esim. Biltema)				10
Kuljetuskustannukset				50
				64
Toimeksiantosuhteen työkorvaus				
7,5 op = 202 työtuntia, eli reilu kuukausi				
Aloittelevan muotoilijan palkaksi arvioin noin 2000 e/kk				
josta 70 % on 1400 euroa*				
				1400
Kaikki kulut yhteensä noin 1950 e				

*"Suosituksena on, että työnantaja maksaa harjoittelusta palkkaa oman alansa työehtosopimuksen mukaan. Alasta riippuen palkka on yleensä 70–90 % alan vastaavasta palkasta tai alimmasta taulukkopalkasta (korkeakouluosaajat.fi)."

Samaa käytäntöä voinee soveltaa myös opinnäytetyön ollessa kyseessä.

Tässä alustava arvio teoksen kuluista.

Mitä seuraavaksi?

Haluaisin kuulla teiltä ajatuksia, joita tämä esittely herätti. Mitä muutoksia pitäisi tehdä, pidättekö ylipäätään teosehdotuksistani?

Ilmassa on varmasti vielä paljon kysymyksiä, joita täytyy yhdessä selvittää. **Tapaaminen lähiaikoina voisi olla paikallaan?**

Minä ryhdyn tällä viikolla tekemään ensimmäisiä laattoja. Mietin ripustusratkaisuja ja kokeilen toimivatko materiaalivalinnat.

Yksi kiireellisesti hoidettava asia on **yhteistyö- ja hankkeistamis-**sopimuksen teko, joka vaaditaan jotta pääsen etenemään opinnäytetyössäni. Otan yhteyttä tämän asian tiimoilta uudelleen lähipäivinä.

Koska yhteistyöhömmme liittyy molemminpuolisia velvollisuuksia, tehdään myös **erillinen sopimus**, jossa sovitaan yksityiskohtaisemmin teoksen toteutuksen kuluista, aikataulusta, ripustuksesta ynnä muusta.

Lähteet

Biltema, 2012. *Rakentaminen*. Saatavissa:

<http://biltema.fi/fi/Rakentaminen/>.

Korkeakouluosaajat.fi, *Opiskelijan palkka*. Saatavissa:

http://www.korkeakouluosaajat.fi/kaytannon_abc/opiskelijan_palkka.

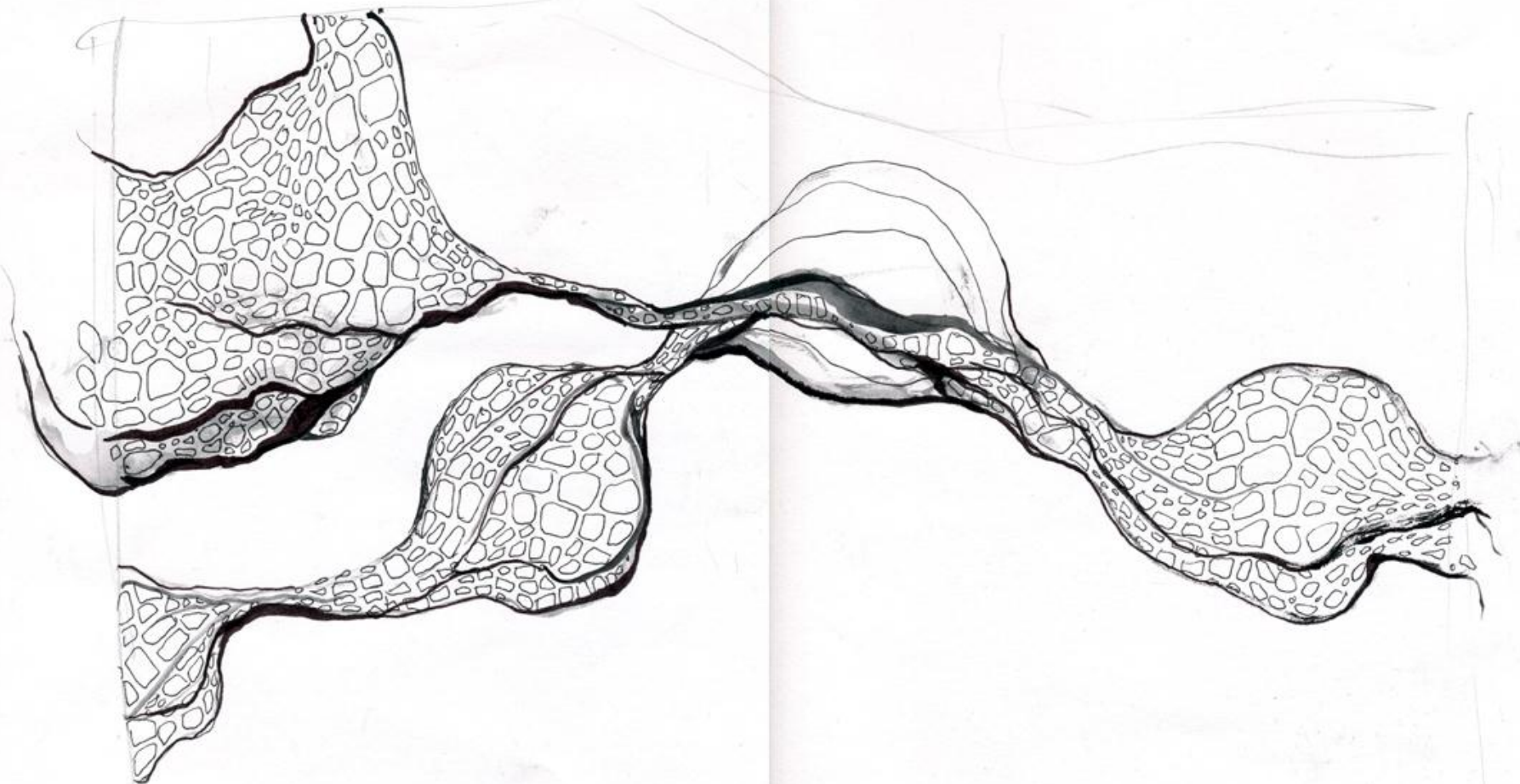
Kuvat

Johanna Rieppo

Ideointia Kuopuksen portaikkoa varten

- Olen inspiroitunut pesä- ja kaupunkiteemoista, mikä näkyy monissa seuraavista kuvista
- Useimmat luonnoksista ovat mustavalkoisia, millä pyrin selkeämpään ja graafisempaan ilmeeseen
- Ensimmäiset viisi kuvaa olen hahmotellut samalle seinäpohjalle, jolle tein aiemmat luonnokset keväällä (leveys n. 4 m ja korkeus 2 m), mutta mittakaavaa voi toki muuttaa

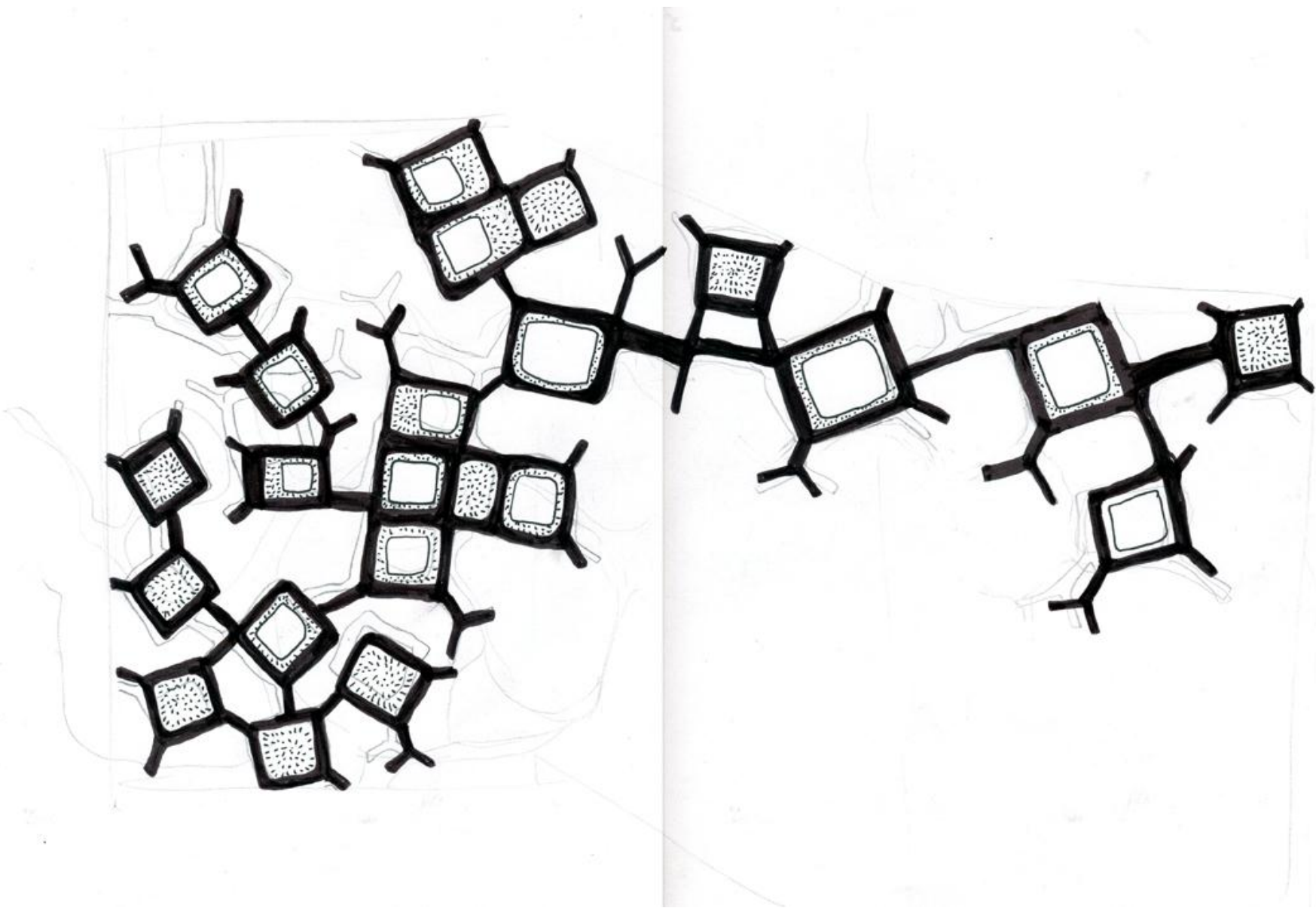
Johanna Rieppo 14.9.2012

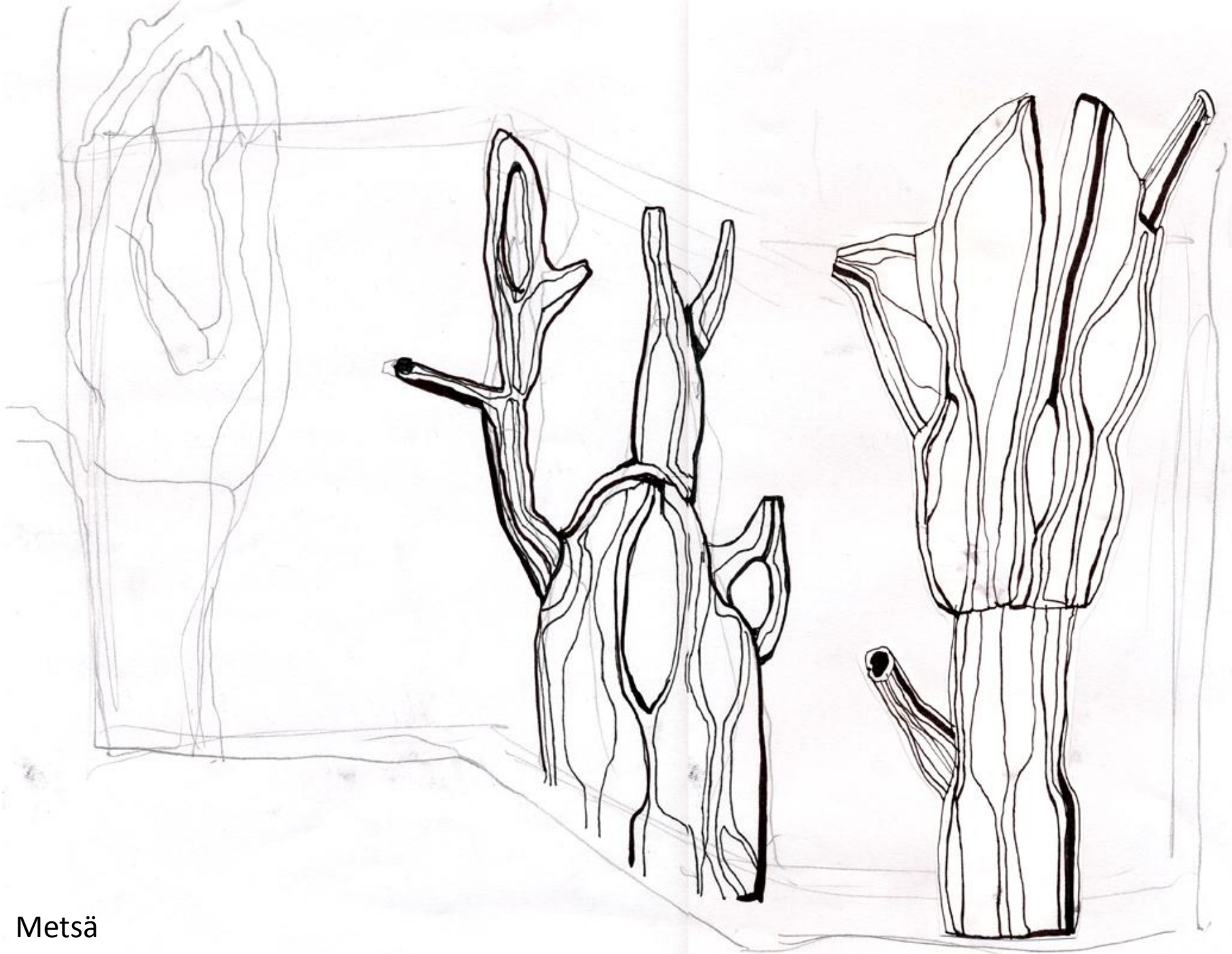
Sponge

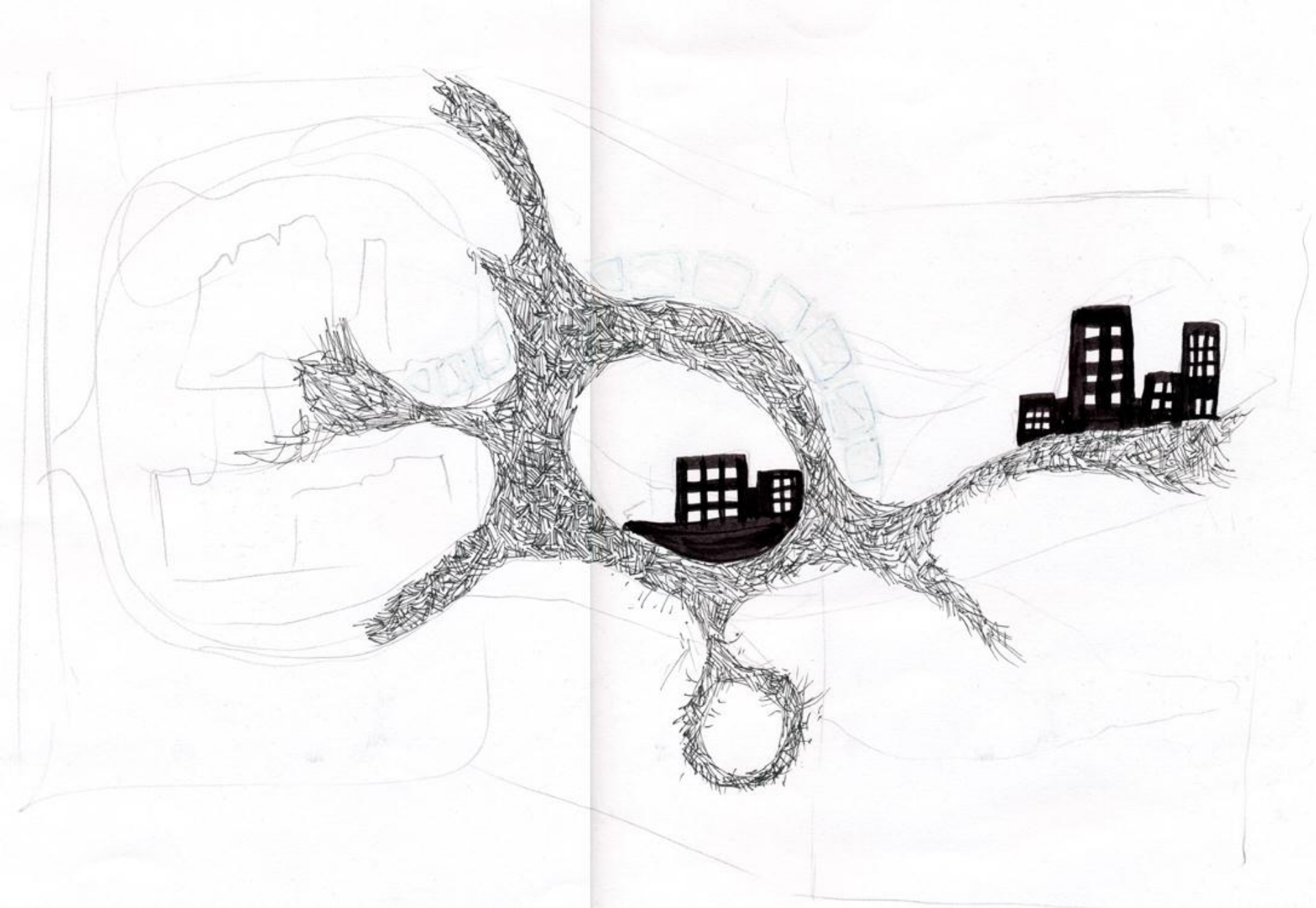
Mehiläispesä

Kennosto

Metsä

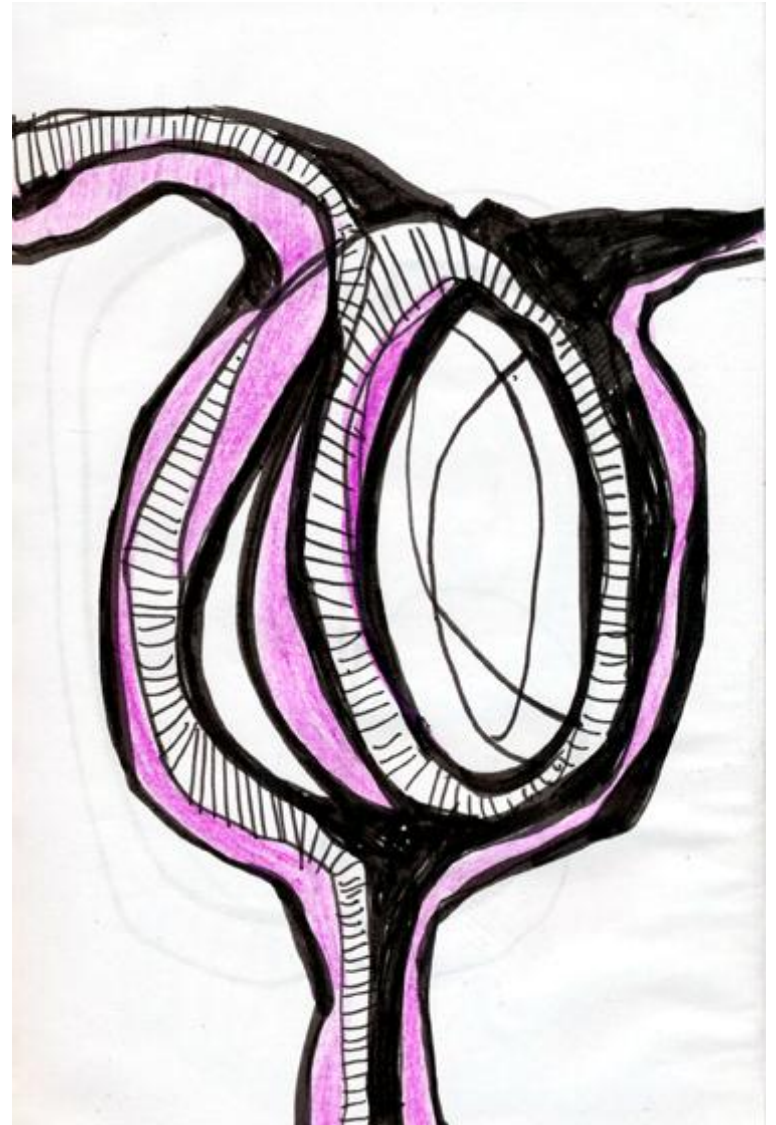
Nest

Big city

Face

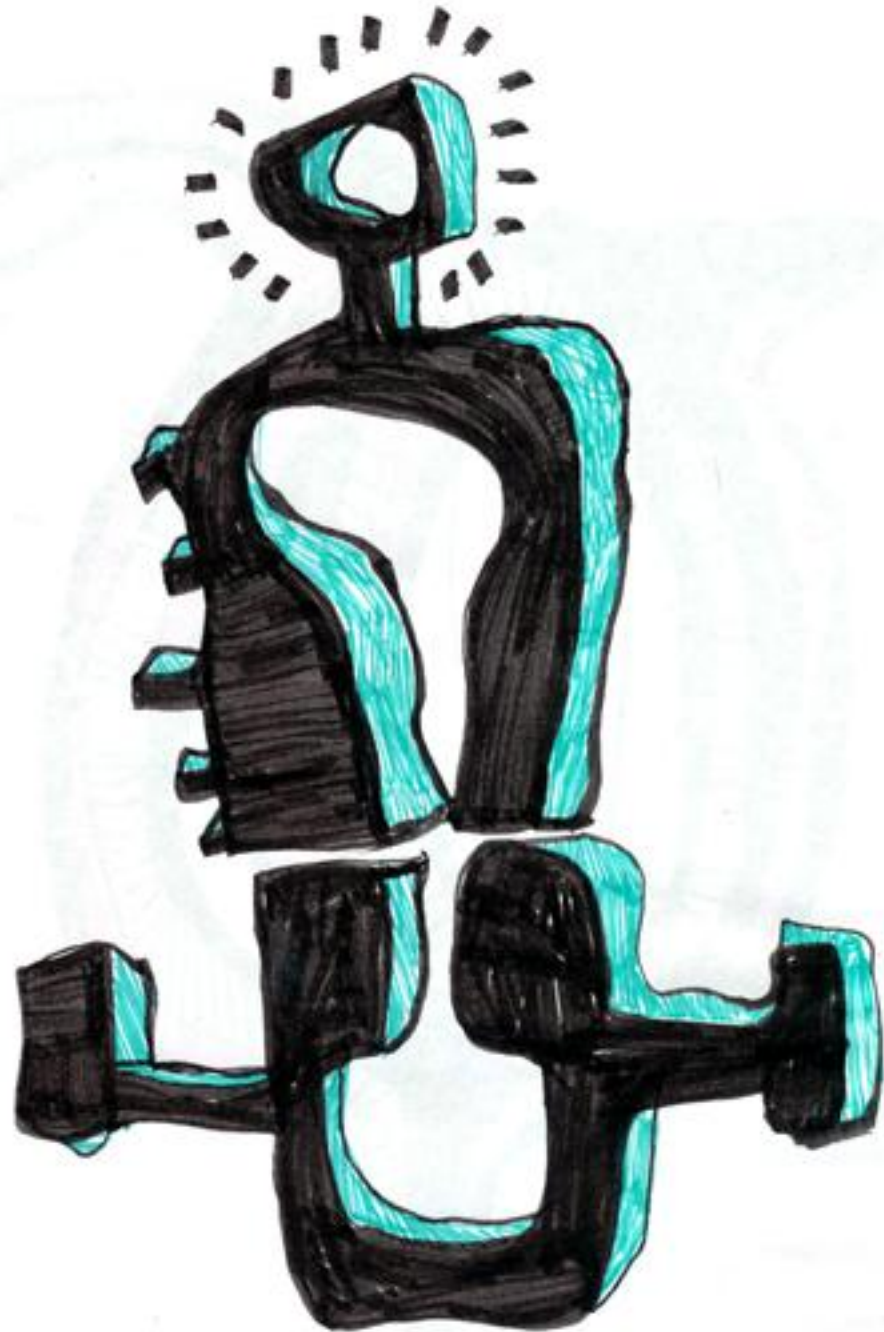

Sipuli

11.9.12

Istuja

Graffiti

Pilvilinnat

Keraamisista reliefeistä
ja seinämaalauksesta
koostuva seinäteos

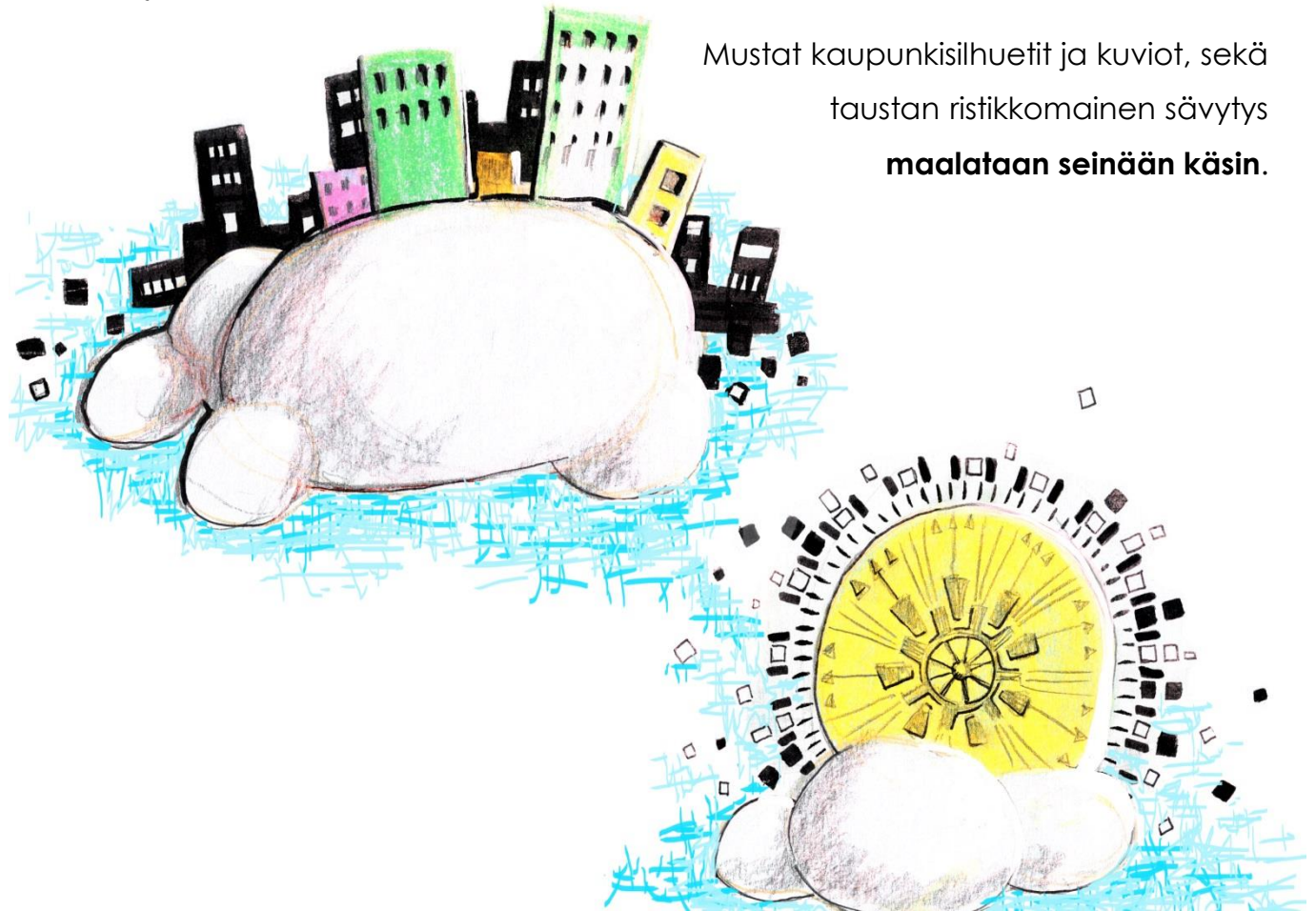
Portaikkoon sijoitettavan teoksen kuva-aiheena ovat pilvet, joiden päälle rakentuu kaupungin silhuetti.

Teoksen idea on toivottaa tulija tervetulleeksi ja luoda **positiivinen vaikutelma** tilasta ja Kuopion Opiskelija-asunnot Oy:stä.

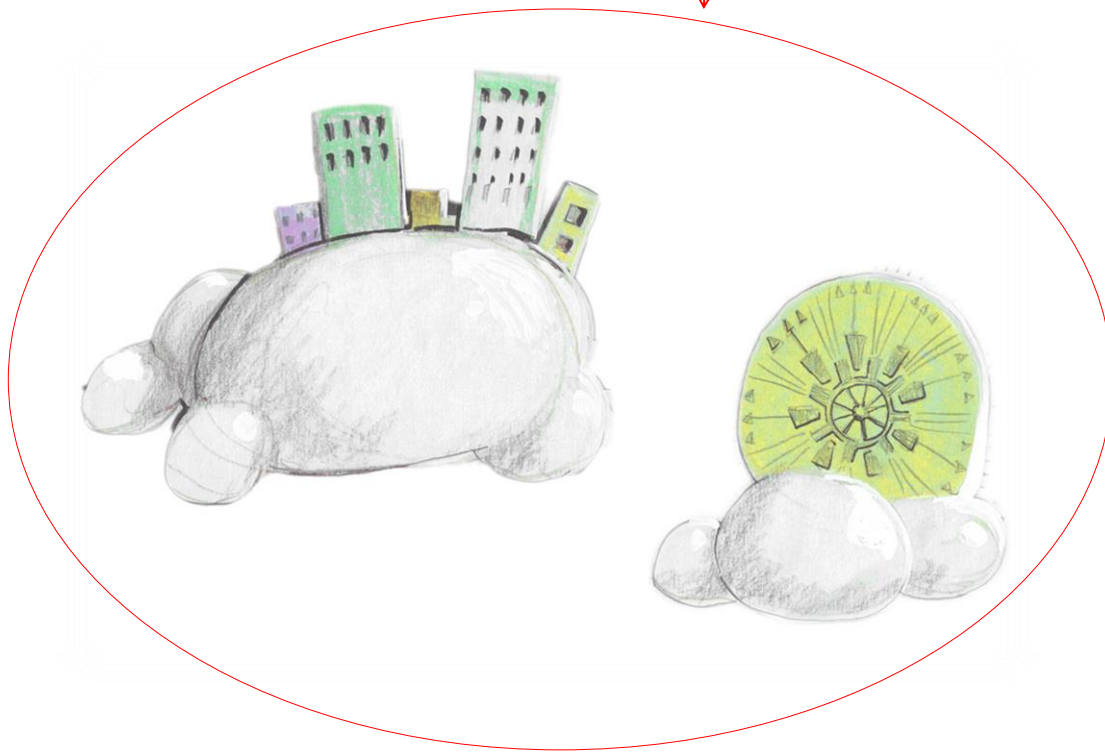
Pyrin suunnittelemaan **nuorekkaan ja värikkään** teoksen.

Teoksen osista pilvet, värikkäät talot ja aurinko toteutetaan **keramisina reliefeinä.**

Mustat kaupunkisilhuetit ja kuviot, sekä taustan ristikkomainen sävytys **maalataan seinään käsin.**

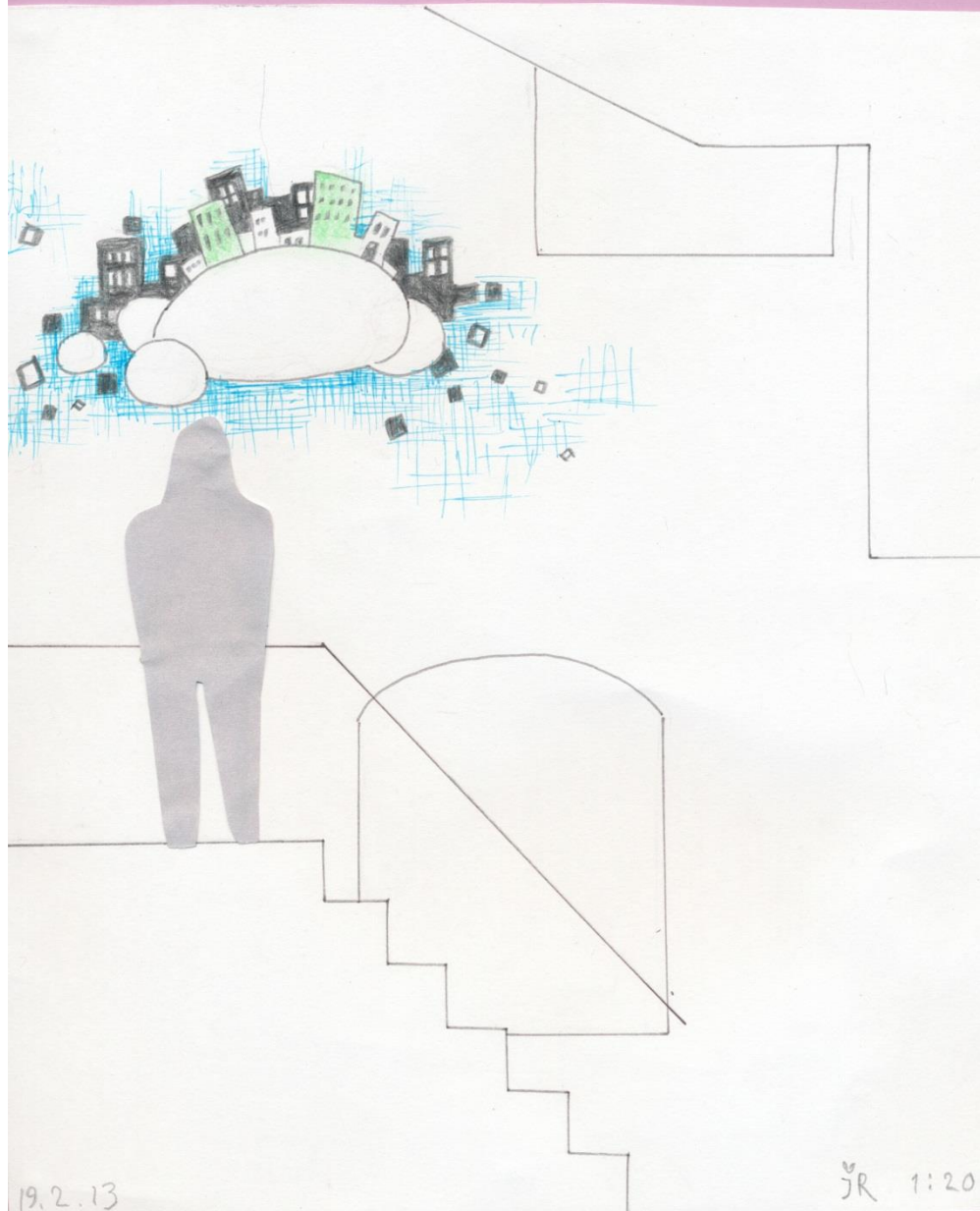
... toisin sanoen edellisen dian kuvasta nämä osat ovat keraamisia, loput maalataan.

Kaikkiaan reliefejä valmistetaan neljä. Isoimmalle reliefille tulee kokoa noin **100 cm x 100 cm** pilvineen ja taloineen. Reliefi "paloitellaan" osiin, jotta se mahtuu uuniin.

Pilviosa voi koostua vaikka kahdesta kappaleesta ja talot kahdesta – nämä neljä palaa sitten yhdistetään ripustettaessa.

Reliefin paksuus tulee vaihtelevaan noin **0,5 – 6 cm** välillä. Pilvet muotoillaan kuperiksi ja ne ulkonevat seinästä enemmän kuin talot.

19.2.13

JR 1:20

PILVILINNAT / SEINÄ 1 (ENSIMMÄISET PORTAAT)

Pilvilinnat / seinä 1

Kyseessä on seinä, joka on ulko-ovesta sisään astuessa oikealla.

Ensimmäinen reliefi sijoitettaisiin ensimmäisen porrastasanteen kohdalle. Seinämaalaukseen voi alkaa jo vaikka portaiden kohdalla olevan ikkunan luota.

Pilvilinnat / seinä 2

Tämä seinä on ulko-ovelta katsottaessa suoraan vastapäätä.

Ovelta seinästä näkyy porrastanteen alaosa ja aurinkoaiheinen reliefi.

PILVILINNAT / SEINÄ 2 (TOISET PORTAAT)

Pilvilinnat / seinä 3

Kuvassa oleva suorakulmio on ovi,
josta käydään
asiakaspalvelutiloihin.

Teosta on mahdollista jatkaa vielä
portaita ylös.

PILVILINNAT / SEINÄ 3 (3. PORTAAT)

Teoksen värit

Alla on kuva tekemistäni lasitekoepaloista. Lasite antaa värin reliefin pintaan. Lasite on puolimatta ja peittävä. Luonnoksissa olen käyttänyt kaikkia muita kuvassa näkyviä värejä, paitsi siniharmaata. Sekin on kuitenkin vaihtoehto. Värejä voi tarpeen mukaan muuttaa: supistaa tai lisätä väriskaalaa. Koepaloissa näkyvät tummat viivat (ja keltaisen koepalan pääkallo) ovat

metallinhohtoista patinaa. Patinaa aion käyttää reliefien muodon korostamiseen. Käsittelen sillä talojen ikkunat ja reunat, samoin pilvien reunat ja aurinko-aiheisen reliefin keltaisella taustalla olevat kuviot. Tarkoitus on korostaa syvyysvaikutelmaa ja tuoda teokseen rosoista henkeä melko hempeiden sävyjen kontrastiksi.

Lasitteiden värit

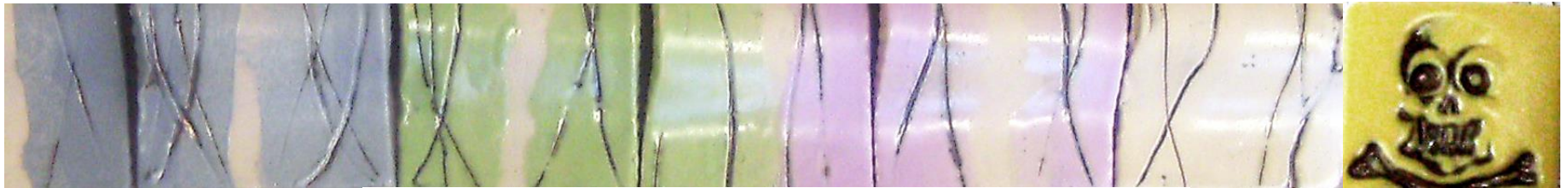
(Siniharmaa)

Vihreä

Lila/ v. punainen

Valkoinen

Keltainen

Sinisävyinen vai harmaa tausta?

Taustan maalaamiseen olen rajannut kaksi mielestäni parasta vaihtoehtoa. Molemmissa käytetään mustaa ja sen lisäksi joko harmaan tai sinisen sävyjä. Harmaa tausta on mielestäni

trendikkäämpi, mutta sininen raikkaampi. Pienillä sävyeroilla saa toki ihmeitä aikaan. Taustamaalauksen yksityiskohtia voidaan hioa, kun sävy on valittu.

Kysymyksiä ja kommentoinnin aiheita Karitalle:

- Värimaailma
- Teoksen sijoittelu seinälle
- Valaistus?
- Tukeeko teos tilojen uutta sisustusta / ilmettä?

→ Mitä muutoksia suunnitelma kaipaa?

Muokkaan suunnitelmaa ehdotuksiesi mukaan ja lähetän sen sitten uudestaan kommentoitavaksi, sekä tietenkin Vartiaisen Tuulalle hyväksyttäväksi.

Kiitos jo etukäteen! 😊

Johanna

Johanna Rieppo
Peipposentie 14 A 2
70340 KUOPIO
+358414347159
johanna.rieppo@elisanet.fi

TARJOUS

20.2.2013

Toimitusjohtaja
Tuula Vartiainen
Kuopion Opiskelija-asunnot Oy
Torikatu 15
70110 KUOPIO

Pilvilinnat- seinäteos Torikadun asiakaspalvelutilojen portaikkoon

Yhteistyö seinäteoksen tiimoilta on jo aloitettu ja on aika jatkaa teossuunnitelman hyväksymisvaiheeseen ja sitä seuraaviin vaiheisiin kohti teoksen toteutusta. Tarjoan Teille seuraavan ehdotuksen projektissa etenemisestä.

1. vaihe: suunnitelman esittely ja hyväksyntä

Esittelen teosidean Pilvilinnat-nimisestä seinäteoksesta tapaamisessa 20.2.2013. Keskustellaan luonnoksista ja mahdollisista tarvittavista muutoksista. Pohditaan ripustusta tekniseltä kannalta, käydään sopimus läpi ja sovitaan toteutuksen aikataulu.

Päätös teossuunnitelman toteuttamisesta tai toteuttamatta jättämisestä tulee ilmoittaa minulle viikon kuluessa tapaamisesta (27.2.2013 klo 15 mennessä). Päätöksen voi ilmoittaa sähköpostitse johanna.rieppo@elisanet.fi tai puhelimitse +358414347159.

Myönteisen päätöksen saatuaani laskutan teoksen suunnittelupalkkion (1000 €) asiakkaalta. Tällä summalla katetaan materiaalikulut. Ryhdyn valmistamaan teoksen keraamisia osia. Luovutan reliefit asiakkaalle toukokuun 2013 loppuun mennessä.

Jos päätös projektin jatkamisesta on kielteinen, yhteistyö päättyy ilman sen suurempia kiumuroita, eikä asiakkaalle tule mitään kuluja.

2. vaihe: välipalaveri ennen ripustusta

Kun teoksen sijoituspaikassa oleva remontti on siinä vaiheessa, että seinäteoksen toteutus alkaa olla ajankohtainen, pidetään palaveri. Palaverin kutsuu koolle Tuula Vartiainen. Tuolloin sovitaan yksityiskohdat teoksen käytännön toteutuksesta, kuten seinämaalauksen tekoon ja reliefien kiinnitykseen kuluva ajasta, ajankohdasta, välineistä ja materiaaleista.

Minä muotoilijana vastaan teoksen visuaalisesta ilmeestä, toteutuksesta ja materiaalihankinnoista. Ripustuksessa olisi hyvä olla mukana itseni lisäksi myös

asiakkaan edustaja auttamassa ja katsomassa, että kaikki sujuu kuten pitääkin. Sovitaan palaverissa, kuka tämä henkilö on.

3. vaihe: seinämaalaukset ja reliefien kiinnitys, projektin päätös

Toteutetaan seinäteos 2. vaiheen palaverissa sovitusti. Teoksen valmistuttua ja Vartiaisen hyväksyttyä sen valmiiksi laskutan teospalkkion (1000 €). Teospalkkion suorituksen jälkeen projekti päättyy.

Ystävällisin terveisin

Johanna Rieppo

opiskelija, keramiikka- ja lasimuotoilu
Kuopion Muotoiluakatemia
Savonia-ammattikorkeakoulu

johanna.rieppo@elisanet.fi
+358414347159

Tarjouksen hyväksyminen:

Tarjouksen hyväksyjän allekirjoitus, nimenselvitys ja päiväys

Johanna Rieppo

KUK8SK

Koepaloissa käytetyn lasitteen ja patinan reseptit

Matt smooth white glaze eli EC150

Nefeliinisyyeniitti	35 %
Dolomiitti	20 %
Liitu	5 %
Kaoliini	20 %
Flintti	20 %

Lasitereseptin lähde:

Cooper, E. 2004. The Potter's Book of Glaze Recipes. Lontoo: A & C Black Publishers Ltd.

Lasitteen resepti löytyy kirjan sivulta 91. *Matt smooth white glaze* on kirjassa lasite numero 150. Opinnäytetyössäni viitataan lasitteeseen nimellä EC150.

Kultamangaanipatina

MnO	61 %
Kaoliini	23 %
CuO	8 %
CoO	8 %

Patinareseptin lähde:

Anita Jalkasen opetusmoniste, jaettu keramiikka- ja lasimuotoilun opiskelijoille Kuopion Muotoiluakatemiassa syksyllä 2008.

Johanna Rieppo

KUK8SK

Valokuva ja kaavio koepaloista

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
			XI			XIII			
			XII			XIV			

Koepalat on valmistettu WM-keramiikkamassasta*. Raakapoltetut koepalat on ensin käsitelty kultamangaanipatinalla. Koepalan pintaan on levitetty patinaa ja sitten se on pyyhitty varoen pois, niin että patinaa on jäänyt vain koepalan pinnassa oleviin uurteisiin. Poikkeuksena sivun 2 kuvassa vasemmalla alhaalla oleva koepala (XI ja XII). Sen pinnalle on levitetty patinaa siveltimellä, eikä lasitetta ole käytetty.

Patinakäsittelyn jälkeen koepalat on lasitettu ruiskuttamalla. Lasitetta on neljä ruiskutettua kerrosta päällekkäin. Koepalat on poltettu 1250 °C:ssa. Koepaloissa käytetty lasite on EC150, jota on värjätty pigmenteillä. Käytetyt pigmentit ovat Arabian ylijäämäpigmenttejä.

Pigmenttien tiedot

Lasitteissa I-III käytetty violetti pigmentti: F 1070 = K 4704 Farbkörper aubergine. Glasur und Farbe Welte. Reibold & Strick.

Lasitteissa IV-VI käytetty vihreä pigmentti: Tarkkoja tietoja ei ole saatavissa. Pigmenttiä sisältävän astian kylkeen on kirjoitettu tussilla VERT H400.

Lasitteissa VII-X käytetty harmaa pigmentti: Tarkkoja tietoja ei ole saatavissa. Pigmenttiä sisältävän astian kylkeen on kirjoitettu tussilla STEEL GREY M42.

Pigmenttien määrät lasitteissa ja koepalakaavion tulkinta

I = 8 % II = 10 % III = 12 %

IV = 8 % V = 10 % VI = 12 %

VII = 6 % VIII = 8 % IX = 10 % X = 12 %

XI = yksi kerros kultamangaanipatinaa

XII = kaksi kerrosta kultamangaanipatinaa

XIII = lasite EC150 ilman pigmenttejä

XIV = patinalla käsitelty pinta ilman lasitetta

* Sibelco Deutschland GmbH, Fuchs Keramische Massen